

ΕΣΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΕ'

Βασίλειον Ἑλλάδος σφ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σφ. 30 — ἐκ συνδρομῆς ἀρχονται ἀπὸ
1893 καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἐκ τῆς ἐπιπέρας — Γραφεῖον τῆς Διαποικίως Ὀδοῦ Ἀγγέλου

18 Φεβρουαρίου 1883

ΕΥΓΕΝΙΑ ΓΡΑΝΔΕ

[Μυθιστορία Ὀνομασίου Βαλζάκ. — Μετάφρασις Ἀγγέλου Βλάχου]

Συνίξις 181 σελ. 87.

Ἐν μέσῳ τῆς νυκτός ἡ Εὐγενία, ἀσχολουμένη περὶ τὸν ἐξαδέλφον τῆς, ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε θνήσκαντος φωνήν, καὶ υπέλαβεν ὅτι ὁ θνήσκων ἐκεῖνος ἦτο ὁ Κάρολος. Ἦτο τόσον ὠχρὸς καὶ τόσον ἀπληπισμένος, ὅτε τὸν ἀφῆκε! Ἰσως — διελογίσθη — κτύποκτόνησε. Ἐφόρσεν ἀμέσως μικρὰν περιωμίδα μετὰ κορδύλης, καὶ ἤθέλησε νὰ ἐξέλθῃ. Ἰδοῦσα δὲ κατ' ἀρχὰς φῶς, διεισδύον διὰ τῆς σχισμάδος τῆς θύρας. ὑπέθεσε ὑρκατὰν καὶ ἐφοβήθη· ἀλλ' ἀνεθάρρῃσε μετ' ὀλίγον, ἀλούσα τὸ βαρὺ τῆς Ἀννέτας βῆμα καὶ τὴν φωνὴν αὐτῆς ἀναμιγνυομένην πρὸς ἵππων χροματισμούς.

— Μήπως ὁ πατήρ μου φεύγει μετὰ τὸν ἐξαδέλφον μου; διελογίσθη καὶ ἤνοιξεν ὀλίγον τὴν θύραν τῆς, προσέχουσα μὴ τριξῆ καὶ προσπαθοῦσα νὰ ἴδῃ τί συνέβαινε ἐν τῷ διαδρόμῳ.

Ἄλλ' αἰφνης συνήντησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ τὸ βλέμμα των, ὅσῳ καὶ ἂν ἦτο ἀδιάφορον καὶ ἀόριστον, ἐπάγασεν αὐτὴν ἐκ τρόμου.

Ὁ γέρον καὶ ἡ Ἀννέτα ἦσαν συνεζευγμένοι διὰ βραχείας καὶ χονδρὰς δοκοῦ, ἧτις στηριζομένη διὰ τῶν ἄκρων αὐτῆς ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ των ὤμου, ἔφερεν ἀνηρητημένον ἀπὸ σχοινοῦ μικρὸν βυτίον, ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνα, ἅτινα ἠρέσκετο κατεργαζόμενος ὁ γέρον Γρανδὲ κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του.

— Παναγία μου! ἀφέντη, τί βαρὺ ποῦ εἶνε! εἶπεν ἡ Ἀννέτα ταπεινῇ τῇ φωνῇ.

— Τὸ κακὸ εἶνε πῶς ἔχει μέσα μόνον δεκάρας! ἀπήντησεν ὁ γέρον. Κύτταξέ νὰ μὴ ῥίξῃς τὸ λυχνάρι.

Τὴν σκηνὴν ἐκίνησεν ἐφώτιζε μία μόνη λυχνία, τεθειμένη μεταξὺ δύο κικλιδῶν τοῦ δρουφάκτου τῆς κλίμακος.

— Κορνουαγέ, εἶπεν ὁ Γρανδὲ πρὸς τὸν φύλακά του, ἐπῆρες τὰ πιστόλια σου;

— Ὅχι, ἀφέντη! τί; φοβᾶσαι διὰ τῆς δεκάρας σου; . . .

— Ὅχι δά! εἶπεν ὁ γέρον Γρανδὲ.

— Ἐπειτα θά πάμε γλήγωρα, υπέλαβεν ὁ φύ-

λαξ. Οἱ κολληγοὶ ἐδιάλεξαν τὰ καλλίτερα τῶν ἄλογα.

— Καλά, καλά! Ἀὐν τοὺς εἶπες βέβαια ποῦ πάμε;

— Καὶ ποῦ τὸ ξέρω;

— Καλά. Εἶνε γερὸ τὸ ἀμάξι;

— Αὐτό, ἀφέντη; Βαστὰ τρεῖς χιλιάδες λίτρας; Ὡς πόσο νὰ ζυγίζουσαν αὐτὰ τὰ παληοῦρα-ρελλα;

— Ἐγὼ νὰ σοῦ τὸ πῶ, υπέλαβεν ἡ Ἀννέτα ὡς χίλιας δεκακόσιας λίτρας. . .

— Ἀννέτα, σιῶπαινε! Νὰ πῆς τῆς γυναικὸς μου ὅτι πῆγα εἰς τὴν ἐξοχὴν. Εἰς τὸ γεῦμα θὰ ἦμ' ἐδῶ! Ἔλα, τράβα, Κορνουαγέ. Τὸ πρῶτ', πρὸ τῶν ἐννέα, ποῦπει νὰ ἤμῃκα εἰς τὸ Ἀνζέ.

Καὶ ἡ ἀμάξι ἐκίνησεν.

Ἡ Ἀννέτα ἐμυνοδύλασε τὴν ἐξώθυραν, ἔλυσε τὸν μολοσσόν, καὶ κατεκλίθη πλήρῃ μωλώπων ἔχουσα τὸν ὄμιόν τῆς· οὐδεὶς δ' ἐν τῷ οἴκῳ ὑπωπεύθη τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γρανδὲ, οὐδὲ τῆς ἐκδρομῆς αὐτοῦ τὸν σκοπόν.

Ἡ ἐχευθία τοῦ γέροντος ἦν ἀπόλυτος.

Οὐδεὶς ἔβλεπέ ποτε πεντάλεπτον ἐν τῷ οἴκῳ ἐκίνησεν, ὅπου ἔβριθεν ὁ χρυσός.

Μαθὼν τὴν προῖαν, ἐκ τῶν ἐν τῷ λιμένι ὀμιλιῶν του, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ χουσοῦ εἶχε διπλασιασθῆ ἕνεκα πολυκρίθμων ἐξοπλισμῶν γινομένων ἐν Νάντη, καὶ ὅτι κερδοσκοποὶ πολλοὶ εἶχον μεταβῆ εἰς Ἀνζέ ὅπως ἀγοράσωσιν, ὁ γέρον ἀπελευργός, δανεισθεὶς ἀπλῶς τοὺς ἵππους τῶν αὐλιτῶν του, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ ἐκεῖσε, ἵνα πωλήσῃ τὸν ἰδικόν του, καὶ φέρῃ ὅπισω χρηματικὰ γραμματῆα τοῦ δημοσίου, ἐκπροσωποῦντα τὴν ἀναγκαιοῦσαν αὐτῷ πρὸς ἀγορὰν τῶν χροματῶν ποσότητα, ὑξημένην ἐκ τῆς ἐπικαταλλαγῆς τοῦ νομίσματος.

— Ὁ πατήρ μου φεύγει, εἶπεν ἡ Εὐγενία, ἧτις εἶχεν ἀκούσει ἄνωθεν τῆς κλίμακος τὰ λεχθέντα.

Μετ' ὀλίγον ἐπεκράτησε πάλιν σιγὴ ἐν τῷ οἴκῳ, ὁ δὲ μακρυνὸς τῆς ἀμαξίας κρότος, σβεσθεὶς βαθμηδόν, δὲν ἀντήχει πλέον ἐν τῇ κοιτωμῇ Σωμύρῃ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤκουσεν ἡ Εὐγενία διὰ τῆς καρδίας τῆς, πρὶν ἢ ἀκούσῃ αὐτὴν διὰ τῶν ὠτων, ἀθηνῆ τινα οἰμωγὴν, ἠχῆσασαν διὰ τοῦ διχοφράγματος ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος τοῦ ἐξαδέλφου

της. Φωτεινή τις ταινία, λεπτή ως σπάθης αίχμη, διωλίσθαινε διά της σχισμάδος της θύρας, και διέτεμνεν όριζοντίως τās κικκλίδας της γηραιάς κλιμακος.

— Υποφέρει! διελογίσθη ή νεανίς και άνέβη δύο βαθμίδας.

Μετά δευτέραν δέ οίμωγην εύρέθη επί του διαζώματος του κοιτώνος.

Η θύρα ήτο ήμίανοικτος· τήν ώθησε και είδεν. Ο Κάρολος κοιμώτο, κλίνων τήν κεφαλήν αυτού εκτός του παλαιού κλιντήρος, ή δέ χείρ αυτού, ής είχεν επέσει ό κάλαμος, ήγγιζε σχεδόν χαμαί. Η κομματική άναπνοή, ήν προύκαλει ή θέσις του νέου, έφρόβησεν αίφνης τήν Εύγενίαν, και είσήλθε.

— Πρέπει να ήνε πολύ κουρασμένος, διελογίσθη βλέπουσα δεκάδα έπιστολών έσφραγισμένων, ών άνέγνωσε τās έπιγραφάς: *Προς τους Κυρίους Φάρν Βράιλμυρ και Σ' άμαξοπηγούς. Προς τον Κύριον Βουισάωρ, βάπτην, κ.λ.*

— Έτακτοποιήσε βεβαίως όλας του τās υποθέσεις, εξηκολούθησε σκεπτομένη ή Εύγενία, διά ν' αναχωρήση από τήν Γαλλίαν.

Αίφνης οι όφθαλμοί της άπάντησαν δύο έπιστολάς άνοικτάς, αί λέξεις δέ αύται: «Φιλτάτη Αννέτα», δι' ών ήρχιζεν ή μία, προύξηνθησιν εις αυτήν ήλιγγον. Η καρδιά της έσειρήθησε, και οι πόδες της καθήλωθησαν εις τό έδαφος.

— Φιλτάτη του Αννέτα! Άγαπή και αγαπάται! Δέν ύπάρχει έλπίς! Τί να της λέγει, άρά γε.

Αί ιδέαι αύται διεπέρασαν τήν κεφαλήν και τήν καρδίαν της. Πανταχού κύκλω της, κ' επ' αύτών των ύέλων, άνεγίνωσκε τās λέξεις εκείνας, διά φλογερών γραμμάτων γεγραμμένας.

— Πρέπει να τον άρνηθώ! Όχι, δέν θα τό άναγνώσω αυτό τό γράμμα. Πρέπει να φύγω. Άν έν τούτοις τό άνεγίνωσκον...

Έθεώρησε τον Κάρολον, λαβούσα δέ ήρέμα τήν κεφαλήν του, άπέθηκεν αυτήν επί του έρείσματος του κλιντήρος. Εκείνος άφέθη ως παιδίον, όπερ και κοιμώμενον έτι άναγνωρίζει τήν μητέρα του, και δέχεται, χωρίς ν' άφουρνισθί, τās θωπείας και τά φιλήματά της. Η Εύγενία ήγειρεν, ως μήτηρ, τήν κρεμαμένην χείρά του, και, ως μήτηρ, έφίλησεν άθορόβως τήν κόμην του.

«Φιλτάτη Αννέτα!» Δακίμων τις έφώνει εις τό ούς της τās δύο αύτάς λέξεις.

— Ηξέρω ότι κάμνω ίσως κακά, είπεν, αλλά όά τήν άναγνώσω αυτήν τήν έπιστολήν.

Η Εύγενία άπέστρεψε τήν κεφαλήν, διότι ήσθάνθη ένδομύχως διακαρτυρομένην τήν εύγενή αυτής χρηστότητα. Πρώτον επί ζωής της τότε παρίσταντο έν τή καρδίά αυτής άντιμέτωπα τό άγαθόν και τό κακόν. Μέχρι της έποχής εκείνης ούδεμία αύτης πράξις είχε προκαλέσει τό έρώτημά της. Άλλ' επί τέλους πρέσυραν αύτήν τό

πάθος και ή περιέργεια και ήρχισεν άναγινώσκουσα. Έκάστη φράσις της έπιστολής ώγκου έτι μάλλον τήν καρδίαν της, ή έξαψις δέ ήν ήσθάνθη εκ της άναγνώσεως εκείνης κατέστρεσε δι' αύτήν έτι γλυκυτέραν τήν ήδονήν του πρώτου της έρωτος:

«Φιλτάτη Αννέτα, ούδέν έμελλε να μάς χωρήσει, ειμή τό σημερινόν μου δυστύχημα, τό όποϊον ούδεμία άνθρωπίνη φρόνησις ήδύνατο να προτιή. Ο πατήρ μου πύτοκτόνησεν, ή δέ περιουσία μου κατεστράφη εξ όλοκλήρου. Μένω όρφανός, εις ήλικίαν καθ' ήν, ως εκ της φύσεως της άνατροφής μου, δύναμαι να θεωρηθώ ως παιδίον, και όφείλω έν τούτοις να έγερωθώ ως άνήρ εκ μέσου της άθύσσου εις ήν κατέπεσα. Μέγα μέρος της νυκτός αύτης διέθεσα ύπολογίζων τά κατ' έμέ. Άν άποφασίσω να φύγω εκ της Γαλλίας ως τίμιος άνθρωπος — και εις τούτο δέν χωρεί δισταγμός — δέν έχω εκατόν φράγκα ιδιικά μου, όπως ζητήσω δι' αύτών τύχην εις τās Ινδίας ή εις τήν Αμερικήν.

«Ναι, πτωχή μου Άννα, θα μεταβώ εις άναζητήσιν τύχης ύπό τά φονικώτατα των κλιμάτων, διότι εκεί, ως ήκουσα, είναι άσφαλής και σταθερά ή τύχη. Να μείνω εις Παρισίους, αδύνατον. Ούτε ή ψυχή μου ούτε ή μορφή μου άνεχονται προσβολάς, ψυχρότητα και περιφρόνησιν, όποιαί συνήθως άναμένουσι τον κατεστραμμένον άνθρωπον, τον υϊόν του πτωχεύσαντος. Θεέ μου! Δύο εκατομμύρια χρέος!... Θα έφρονεύομαι εις μονομαχίαν τήν πρώτην έβδομάδα. Δέν θα έπιστρέψω λοιπόν εις Παρισίους. Ούδ' ό έρωσ σου αύτός, ό τρυφερώτατος και θερμότατος, ό πεξευγενίστας άληθώς τήν καρδίαν μου, δύναται να με έλκύση. Φεύ! Άγαπητή μου, δέν έχω τ' άναγκαιούντα χρήματα, διά να έλθω όπου είσαι και άντλήσω εκ τελευταίου άσπασμού τήν άναγκαίαν διά τήν έπιχειρήσιν μου δύναμιν».

— Πτωχέ Κάρολε! είπεν ή Εύγενία. Τί καλά έκαμα και άνέγνωσα. Έχω χρυσόν, θα του τον δώσω.

Και σπογγίσασα τά δάκρυά της, εξηκολούθησε τήν άνάγνωσιν.

«Δέν είχον έως τότε συλλογισθί τά δεινά της πενίας. Άν εύρω τά εκατόν λουδοβίγια, όσα μου είναι άπαραίτητα διά τον ναυλόν μου, δέν θα έχω ούδδ λεπτόν διά τās πρώτας μου ανάγκας. Άλλά φοβούμαι ότι ούτε εκατόν ούτε έν λουδοβίγειον δέν θα έχω δέν θα τό μάθω, ποιόν πζξοφληθώσι τά έν Παρισίους χρέη μου. Άν δέν έχω τίποτε, θα μεταβώ εις Νάντην, θα έπιβιβασθώ ως άπλους ναύτης, και ή αρχίσω εκεί κατώ τό σάδιόν μου, ως τό ήρχισαν τόσο άλλοι άδραστήριοι άνθρωποι, όστινες νέοι δέν είχον λεπτόν κ' επέτρεψαν έν τούτοις πλούσιοι από τās Ινδίας. Από της σήμεραν πρώτης άνελογίσθησιν άπαθώς τό μέλλον μου. Είναι δι' έμέ φοβε-

ρώτερον ή διά πάντα άλλον, διότι είχον τās θωπείας μητρός ήτις κ' έλάτρευε, και τήν στοργήν του καλλίστου των πατέρων· διότι μόλις γνωρίζας τον κόσμον άπήνησα της Άννας τον έρωτα. Έγνώρισα μόνον τά άνθη της ζωής, και τοσαύτη εύτυχία δέν ήδύνατο να διεκρέση. «Έχω έν τούτοις, άγαπητή μου Αννέτα, περισσοτέραν γενναϊότητα παρ' όσην έπαρέπετο να πέχη νέος άμέριμνος, ιδίως δέ νέος συνειθίσας εις τās θωπείας της χαριστάτης γυναικός των Παρισίων, άπολαύσας πāsαν οίκογενειακήν χαράν, βλέπων όλα μειδιώντά έντός της οίκίας του, και πāsάν του έπιθυμίαν έκπληρουμένην άμέσως ύπό του πατρός του. «Ω! ό πατήρ μου, Αννέτα, απέθανε!... — Άνελογίσθην λοιπόν τήν θέσιν μου, άνελογίσθην και τήν ιδιικήν σου. Έγήρασα πολύ έντός είκοσιεσσάρων ώρών. Έάν φιλήτάτη μου Άννα, διά να με κρατήτης πλησίον σου έν Παρισίους, έθυσιάζεις πāsαν της πολυτελείας άπόλαυσιν, τήν ένδομασίαν σου, τό θεωρητόν σου εις τό Μελόδραμα, . . . δέν θα συνεποσούτο και πάλιν ότι άναγκαιοί εις τήν παράλυτον ζωήν μου. Έπειτα δέν ήμπορώ και να δεχθώ τόσας θυσίας. Χωρίζομαι λοιπόν σήμεραν διά πάντοτε.

— Τήν άφίνει. Παναγία μου! τί εύτυχία! Και ή Εύγενία έσειρήθησεν εκ χαράς. Ο Κάρολος εκινήθη όλίγον, έκείνη δέ επάγασεν εκ τρόμου. Εύτυχώς όμως δέν άφουρνισθη, και ή Εύγενία εξηκολούθησεν άναγινώσκουσα.

«Πότε θα επανέλθω; Δέν είξέρω. Τό κλίμα των Ινδιών γκράσκει γρήγορα τον εύρωπαϊον, όστις πζραχέται. Ας ύπολογίσωμεν δέκα έτη από σήμεραν. Έντός δέκα έτών ή κόρη σου θα ήνε δεκαοκταετής· θα ήνε σύντροφος και κατάσκοπος σου. Ο κόσμος θα ήνε πρός σε πολύ σκληρός και ή κόρη σου ίσως πολύ σκληρότερα. Είλομεν παραδείγματα τοιούτων κρίσεων του κόσμου, και τοιούτων άχαριστιών των νεανίδων. Ας μάς γείνουν διδάγματα αύτά τά παραδείγματα. Φύλαξε εις τό βάθος της ψυχής σου, ως θα φυλάξω κ' έγώ, τήν ένθύμησιν των τεσσάρων αύτών έτών εύτυχίας, και έσο πιστή αν δύνασαι, εις τον ταλαίπωρον φίλον σου. Δέν τολμώ, έννοείται, να τό άπαϊτήσω, διότι, βλέπεις, Αννέτα μου, πρέπει να συμμορφωθώ πρός τήν θέσιν μου, να άποδεχθώ τήν ζωήν ως φρόνιμος άνθρωπος, και να τήν ύπολογίσω χωρίς ύπερβολάς. Πρέπει λοιπόν να σκεφθώ περί γάμου, διότι ό γάμος καθίσταται ανάγκη της νέας μου ύπάρξεως. Πρέπει δέ να σπώ όμολογήσω, ότι εύρον έδω, εις τήν Σωμύρησιν, εις του θεϊου μου, μίαν έξαδέλφην, της όποίας οι τρόποι, ή μορφή, τό πνεύμα και ή καρδιά θα σου ήρσαν, και ή όποία, εκτός τούτου, φραίνεται ότι έχει...»

— Θα ήτο πολύ κουρασμένος διά να μόν εξηκολούθησθ, είπε καθ' εκυτήν ή Εύγενία, ιδούσα

τήν έπιστολήν διακοπτομένην έν μέσω της φράσεως ταύτης.

Τόν έδικαιολόγει! Άλλ' ήτο άρα δυνατόν εις τήν άθώαν αύτήν κόρην να διακρίνη τήν ψυχρότητα, ήτις διέπνεσε τήν έπιστολήν εκείνην; Αί θρησκευτικώς άναθεθραμμένα νεανίδες, αί άγναί και πάντα άγνοούσαι, τον έρωτα βλέπουσι πανταχού, εύθύ: ως εισέβησιν εις τās γοητευτικές του έρωτος χώρας. Βαίνουσι περιβεβλημένα τήν ουράνιον αίγλην, ήν εκπέμπει ή ψυχή των αυτών, και ής αί ακτίνες άνανακλώνται επί του έρωστού των. Χρωματίζουσιν αύτον διά του πυρός του ιδίου αύτών αισθήματος, και υποβάλλουσιν αύτώ τά ιδία των φρονήματα. Αί πλάναί της γυναικός προέρχονται πάντοτε εκ της πίστεις ή καν της έμπιστοσύνης αύτών εις τήν αλήθειαν. Αί λέξεις αύται: *Φιλτάτη μου, άγαπητή μου Αννέτα*, άντήχουν εις τήν καρδίαν της Εύγενίας ως ή γλυκυτάτη του έρωτος γλώσσα, κ' έθώπευαν ήρέμα τήν ψυχήν αύτης, ως οι θεϊοι φθόγγοι του *Δεύτε προσκνηθώμεν*, μελλόμενοι ύπό του άρμονίου έθώπευον άλλοτε τά παιδικά της ώτα. Άλλως τε και τά δάκρυα, άτινα έβρεχον έτι τους όφθαλμούς του Κάρου, άπεκάλυπτον εις αύτήν καρδίαν εύγένειαν, όποια μάγευει τās νεανίδας. Ητο δυνατόν να γνωρίζη, ότι, αν ό Κάρολος ήγάπα τοσοούτον και έλλαιεν από καρδίας τον πατέρα του, ή φιλοστοργία του αύτη λόγον είχε τās πατρικάς μάλλον χάριτας ή τήν αγαθότητα της καρδίας αύτου; Ο κύριος και ή κυρία Γουλιέλμου Γρανδέ, θεραπεύοντες πāsαν του υϊού των όρεϊν, και πāsαν αύτώ παρέχοντες τήν από του πλούτου άπόλαυσιν, είχαν προλάβει έν τή διανοία του τους φοβερούς εκείνους ύπολογισμούς, ών οι πλείστοι παίδες των Παρισίων καθίστανται μάλλον ή ήττον ένοχοι, ότε απέναντι των παρισίων άπολαύσεων προβαίνουσιν εις έπιθυμίας και σχέδια, άτινα βλέπουσι περιλυποί αναβαλλόμενα πάντοτε και ματαιούμενα διά της ζωής των γονέων των. Ούτω δέ ή άφειδία του πατρός κατώρθωσε να σπειρή έν τή καρδίά του υϊού αληθινήν και αναπιφύλακτον υϊκήν στοργήν. Άλλ' ούχ ήττον ό Κάρολος ήτο τέκνον των Παρισίων· τά ήθη δέ των Παρισίων και αύτή ή Αννέτα, τον είχον συνειθίσει να υπολογίζη έν παντί, και ήτο ήδη γέρων ύπό προσωπειον νεανίου. Είχε μορφωθί διά της φοβεράς άνατροφής του κόσμου εκείνου, καθ' έν έν μιξ μόνη έσπερα διαπράττονται, διά λόγων και σκέψεων, πολύ πλείονα έγκλήματα των ύπό των συνέδρων τιμωρουμένων· καθ' έν αί εύφρολογίαι δολοφρονούσι τās μεγίστας των ιδεών· καθ' έν ισχυρόνομίζεται μόνον ό βλέπων όρθως. Ορθως δέ βλέπει κατ' αύτον τον κόσμον όεις ούδδέν πιστεύων, ούτε εις αισθήματα, ούτε εις ανθρώπους, ούτε εις τά πράγματ' αύτά, — διότι ό κόσμος ούτος δημιουργεί και πράγματα ψευδή. Ίνα βλέπη τις

δρθῶς ἐν μέσῳ τοῦ κόσμου ἐκείνου, πρέπει νὰ σταθμίσῃ πᾶσαν πρῶτην τοῦ φίλου του βαλάντιον, καὶ νὰ ἀρξεται πολιτικῶς ὑπεράνω τῶν συμβαινόντων· οὐδὲν δὲ νὰ θαυμάζῃ ἐκάστοτε. οὔτε τῆς τέχνης τὰ ἔργα, οὔτε τὰς εὐγενεῖς πράξεις, καὶ νὰ θεωρῇ τὸ προσωπικὸν συμφέρον ὡς μόνον μοχλὸν παντὸς πράγματος.

Μετὰ μυρίας ἀφροσύνας, ἡ μεγάλη κυρία, ἡ ὠραία Ἀννέτα ἠνάγκαζε τὸν Κάρολον νὰ σκέπτηται σπουδαίως. Ὡμίλει πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς μελλούσης του θέσεως, ἐνῶ ἐθώπευε τὴν κόμην του διὰ τῆς εὐόδου αὐτῆς χειρὸς, καὶ ἐνῶ διώρτου τοὺς βροστῆχους του εἰσῆγεν αὐτὸν εἰς λογιστικὴν θεωρίαν τοῦ βίου. Ἐμπνέουσα εἰς αὐτὸν γυναικῶδη καὶ ὑλιστικὰ συγχρόνως φρονήματα, τὸν διέφθειρε διττῶς, ἀλλὰ τὸν διέφθειρεν ἐν κομψότητι, ἀβρότητι καὶ καλλιαισθησίᾳ.

— Εἶσαι ἀνόητος, Κάρολε, τῷ ἔλεγε. Θὰ κοπιᾶσω πολὺ νὰ σοῦ μάθω τὸν κόσμον. Ἐφέσθης πολὺ κακὰ πρὸς τὸν κύριον Δὲ Λυπῶ. Ἡξέυρω κάλλιστα ὅτι εἶνε ἄνθρωπος ὅχι πολὺ ἐντιμος· περιμένε ὅμως νὰ γείνη ἀνίσχυρος καὶ τότε τὸν περιφρονεῖς ἐν ἀνέσει. Βίξέυρεις τί μᾶς ἔλεγεν ἡ κυρία Καμπάν; «Ἐνόσω, παιδιὰ μου, εἶνε κανεὶς εἰς τὴν ἐξουσίαν, προσκυνεῖτέ τον» ἔπεσε; βοηθήσατε νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὰ σκουπίδια. Ὅταν ἦνέ τις ἰσχυρός, εἶνε εἶδος θεοῦ· ὅταν ἦνε κατεστραμμένος, εἶνε πολὺ ἐλεεινότερος ἐντὸς τοῦ λάκου τοῦ ἀπὸ τὸν Μπαρὰ· διότι ὁ Μπαρὰ ἀπέθανε, καὶ αὐτὸς ζῆ. Ἡ ζῶη εἶνε σειρά συνδυασμῶν, καὶ τοὺς συνδυασμοὺς αὐτοὺς πρέπει νὰ τοὺς μελετήσῃ κανεὶς καὶ νὰ τοὺς σπουδάσῃ, διὰ νὰ διατηρῆται πάντοτε εἰς καλὴν θέσιν».

Ὁ Κάρολος, ἄνθρωπος ἐντελῶς τοῦ συρμοῦ, εὐτυχῆς πάντοτε ἀπὸ τῶν γονέων του, καὶ ἐν μέσῳ κολλῶν διαβιώσας, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχη μεγάλα αἰσθήματα. Ὁ χρυσοῦς κόκκος, ὃν εἶχε ρίψει εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἡ μήτηρ του, εἶχεν ἐκτελλῆ ἐν Παρισίοις εἰς εὐρος καὶ μήκος, καὶ ἀπετροῖθη διὰ τῆς χρήσεως. Ἀλλ' ὁ Κάρολος μόλις εἶχε τότε ἐνὸς καὶ εἰκοσιν ἐτῶν ἡλικίαν, κατ' αὐτὴν δὲ ἡ ἀνθηρότης τοῦ βίου φαίνεται ἀδιασπάστως συνδεδεμένη πρὸς τὴν ἀγνότητα τῆς ψυχῆς. Ἡ φωνή, ἡ ὄψις, τὸ βλέμμα φαίνονται ἀποτελοῦντα ἀρμονίαν μετὰ τῶν αἰσθημάτων. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ σκληρότατος δικαστής, ὁ ἀπιστότατος τῶν δικολάβων, ὁ δυσκολώτατος τοκογλύφος, διστάζουσι πάντοτε νὰ πιστεύσωσιν εἰς γῆρας καρδίας ἢ εἰς διαφθορὰν ὑπολογισμῶν, ὅτε τὸ βλέμμα εἶνε ἔτι πλήρες ἀγνῆς ὑγρότητος καὶ τὸ μέτωπον καθαρὸν ρυτίδων.

Ὁ Κάρολος οὐδέποτε ἔως τότε εἶχε λάβει ἀφορμὴν νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ ἀξιώματα τῆς παρισίνης ἠθικῆς, καὶ διετήρει ἔτι ἅπαν τὸ ἠθικὸν κάλλος τῆς ἀπειρίας. Ἀλλ' ὁ ἐγωῦστος εἶχεν ἐγκεντρισθῆ εἰς αὐτὸν καὶ ἄκοντα. Τὰ σπέρματα τῆς πρὸς χρῆσιν τῶν παρισίνων πολιτικῆς οἰκονομικῆς ἐμ-

νον μὲν ἔτι ὑπνώττουσα ἐν τῇ καρδίᾳ του, δὲν ἤθελον ὅμως βραδύνει· νὰ βλαστῆσωσιν, εὐθὺς ὡς ὁ ἀργὸς θεατῆς μετεβάλλετο εἰς δρῶντα ἦρωα τοῦ βίου.

Πᾶσαι σχεδὸν αἱ νεκνίδες γοητεύονται ἐκ τῶν ὠραίων τούτων ἐπαγγελιῶν τῆς μορφῆς. Ἡ Εὐγενία δὲ, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ἔμφρων καὶ παρατηρητικῆ, ὡς πολλὰι συνήθως ἐπαρχιώτιδες κόραι, ἀδύνατον ἦτο νὰ δυσπιστήσῃ πρὸς τὸν ἐξάδελφόν της, ἀφοῦ καὶ οἱ τρόποι του καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις συνεφώνουν τοσοῦτον πρὸς τοὺς μυχιούς τῆς καρδίας της πόθους. Πλὴν δὲ τούτου, ἐκ τύχης ἀπαισίας δι' αὐτὴν, ὑπῆρξεν αὐτῇ μάρτυς τῶν τελευταίων ἐκχύσεων ἀκραφονοῦς αἰσθήματος τῆς νεαρᾶς ἐκείνης καρδίας, καὶ ἤκουσεν οὕτως εἰπεῖν τοὺς ἐσχάτους στόνους τῆς συνειδήσεως τοῦ ἐξαδέλφου της. Ἀφῆκε λοιπὸν τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, ἣτις δι' αὐτὴν ἦτο τοσοῦτον μεστὴ ἔρωτος, καὶ ἤρξατο εὐαρέστως θεωροῦσα τὸν κοιμώμενον ἐξάδελφον. Ἐπὶ τοῦ προσώπου ἐκείνου ἔβλεπεν ἔτι ἐπιτέλλουσαν πᾶσαν ἰλαρὰν τῆς νεότητος πλάνην, καὶ ὅριον ὤμοσεν ἐνδόμυχον νὰ τὸν ἀγαπήσῃ αἰωνίως. Εἶτα ἔρριψε τὸ βλέμμα της ἐπὶ τὴν δευτέραν ἐπιστολὴν, ἀναξίαν λόγου ὑπολαβοῦσα τὴν νέαν ταύτην ἀδιακρίσιαν της. Ἀρχίσασα δὲ νὰ τὴν ἀναγινώσκῃ, ἔπραξε τοῦτο, ἵνα ἀποκτήσῃ νέας ἀποδείξεις τῶν εὐγενῶν προτεσημάτων, ἅτινα, ὡς πᾶσαι αἱ γυναῖκες, ἀπέλιθεν εἰς τὸν ἐκλεκτὸν αὐτῆς.

«Φίλιπτε μου Ἀλφόνσε, ὅταν θ' ἀναγινώσκῃς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν, δὲν θὰ ἔχω πλέον φίλους. Σοῦ ὁμολογῶ ὅμως, ὅτι, ἀφιβάλλων περὶ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τοῦ κόσμου, οἵτινες σπαταλῶσι τὴν λέξιν Φίλος, δὲν ἀμφέβαλον καὶ περὶ τῆς ἰδικῆς σου φιλίας. Σ' ἐπιφορτίζω λοιπὸν νὰ τακτοποιήσῃς τὰς ὑποθέσεις μου, καὶ ἔχω εἰς σὲ τὰς ἐλπίδας μου, ἵνα περισώσω τὰ μικρὰ τῆς περιουσίας μου ναυάγια. Πρέπει τώρα νὰ μάθῃς καὶ τὴν θέσιν μου. Δὲν ἔχω πλέον τίποτε, καὶ σκοπεύω ν' ἀναχωρήσω εἰς τὰς Ἰνδίας. Ἐγράψα πρὸ μικροῦ εἰς ὅσους νομίζω ὅτι γινώσκω, καὶ θὰ εὐρρῆς ἔγκλειστον τὴν κατάλογόν των, ὅσον ἀκριβῆ κατώρθωσα νὰ τὸν συντάξω ἐκ μνήμης. Ἡ βιβλιοθήκη μου, τὰ ἐπιπλά μου, αἱ ἀμαξίαι μου, οἱ ἵπποι μου, κ.λ. θ' ἀρκέσουν, ἐλπίζω, νὰ πληρώσουν τὰ χρέη μου. Δὲν θέλω νὰ φυλάξω εἰμὴ μικρὰ τινα καὶ ἀνάξια λόγου πράγματα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ μοῦ χρησιμεύσουν ὡς ἀρχὴ τῆς κεφαλῆου ὅλ σου στείλω ἐντεῦθεν, ἀγαπητέ μου Ἀλφόνσε, τακτικὴν πληρεξουσιότητα, διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην φιλονεικίαν. Στείλέ μου ὄλα μου τὰ ὄπλα. Κράτησε δὲ διὰ σὲ τὸν Βρίτων, διότι οὐδεὶς θὰ θελήσῃ νὰ πληρώσῃ κατ' ἀξίαν τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ζῶον. Προτιμῶ νὰ σοῦ τὸ προσφέρω, ὡς τὸν τυπικὸν δακτύλιον, τὸν ὅποιον κληροδοτεῖ ὁ θνήσκων εἰς τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης του. Οἱ Φάρβου-Βράξιμαν καὶ Σα' μοῦ κατεσκευά-

σαν ὠραίαν καὶ ἔνετον ὀδοπορικὴν ἀμαξίαν, ἀλλὰ δὲν μοῦ τὴν παρέδωκαν ἀκόμη. Προσπάθησε νὰ τὴν κρατήσουν, χωρὶς νὰ μοῦ ζητήσουν ἀποζημίωσιν. Ἄν δὲν τὸ παραλεχθῶν, ἀπόφυγε, σὲ παρακαλῶ, πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν χρηστότητά μου εἰς τὰς σημερινὰς μου περιστάσεις. Ὅρείλω ἐξ λουδοβίκεια εἰς τὸν νησιώτην, τὰ ὅποια ἔχασα εἰς τὸ χαρτοπαίγιον· μὴ λησμονήσης νὰ τοῦ τὰ...»

— Ἀγαπητέ μου ἐξάδελφε! εἶπεν ἡ Εὐγενία, ἀφίνουσα τὴν ἐπιστολὴν, λαμβάνουσα ἐν τῶν ἀνημαμένων κηρίων καὶ φεύγουσα εἰς τὸ δωμάτιόν της. Φθᾶσα δ' ἐκεῖ, ἤνοιξε μετὰ προδήλου χαρᾶς τὸν σύρτην γηραιοῦ σκεύους ἐκ δρυός, ὠραίου καλλιτεχνήματος τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως, ἐφ' οὗ ἐφαίνετο ἔτι ἀμυδρὸν τὸ βασιλικὸν τῆς σαλζιμάνθρας ἔμβλημα. Ἐξήγαγε δ' ἐκείθεν μέγα βαλάντιον χρυσοθύσανον, ἐξ ἐρυθροῦ μεταξοπέτλου, κεντημένον διὰ τετριάμενου χρυσοῦ νήματος, καὶ προσηρμένον ἐκ κληρονομίας τῆς μάμμης της. Σταθμίσασα τὸ πρῶτον ὑπερηφάνως τὸ βαλάντιον αὐτό, ἤρξατο μετροῦσα τὸ χρημάτιόν της, ὅπερ ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἶχε λησμονήσει. Ἐχώρισε δ' ἐν πρώτοις εἰκοσι πορτογαλλικὰ νομίσματα, καινουργῆ ἔτι, κρηπέντα τὸ 1725 ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Ε', ἔχοντα μὲν ἑκατὸν ἀνταλλακτικὴν ἀξίαν πέντε χρυσῶν λισσαβωνείων, ἦτοι ἑκατὸν ἐξήκοντα ὀκτώ φράγκων καὶ ἐξήκοντα τεσσάρων ἑκατοστῶν, ὡς ἔλεγεν ὁ πατήρ της, ἀλλὰ τιμώμενα ὅμως συνθηματικῶς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα φράγκων, ἕνεκα τῆς σπανιότητος καὶ τῆς καλλονῆς αὐτῶν, ἀκτινοβολούντων ὡς ἥλιοι. Ἐμέτρησε κατόπιν πέντε χρυσᾶ γενουήνσια, ἐξ ἑκατῶν λιθρῶν τῆς Γενούης ἑκατὸν, νομίσματα σπανιώτατα, ἀξίζοντα μὲν ἀνταλλακτικῶς ὀγδοήκοντα ἑπτὰ φράγκα ἑκατὸν, τιμώμενα δ' ἀληθῶς ἑκατὸν φράγκων διὰ τοὺς συλλογίται. Τὰ νομίσματα ταῦτα ἦσαν κληρονομία τοῦ γέροντος Λα-Βερτελιέρ. Ἐξήγαγε μετὰ ταῦτα τρία τετραπλά ἰσπανικὰ χρυσᾶ Φιλίππου τοῦ Ε', κρηπέντα ἐν ἔτει 1729 δωρηθέντα δὲ ὑπὸ τῆς κυρίας Γεντιλιέ, ἣτις, ὁσάκις τὰ προσέφερεν εἰς τὴν Εὐγενίαν, τῇ ἔλεγε πάντοτε στερεοτύπως: «Αὐτὸ τὸ καναρινάκι ἀξίζει ἐνενηντα ὀκτώ φράγκα! Φύλαξέ το καλά, πουλάκι μου, τέτοιο στολίδι δὲν θὰ ἔχῃς ἄλλο εἰς τὸ κομπόδεμά σου». Ἐλαβε κατόπιν ἑκατὸν ὀλλανδικὰ δουκάτα, τοῦ ἔτους 1756, ἀξίζοντα ἑκατὸν δεκατρία φράγκα περίπου, ἰδιαιτέρως δὲ τιμώμενα ὑπὸ τοῦ πατρός της, διότι ὁ χρυσὸς των ἦτο εἰκοσιτριῶν βαθμῶν καὶ κλάσματος. Ἐξήγαγε τέλος τὰ περιεχόμενα τοῦ θησαυροῦ της νομίσματα, πολυτίμητα διὰ τοὺς φιλαργύρους: τρεῖς ρουπίλια φερούσας τὸ ἔμβλημα τῆς πλαστικῆς καὶ πέντε ἄλλας φερούσας τὸ ἔμβλημα τῆς παρθένου, πάσας ἐκ χρυσοῦ ἀπέφθου εἰκοσιτεσσάρων βιβμῶν, νομίσματα θαυμάσια τοῦ μεγάλου Μογγόλου, ὧν

ἑκατὸν ἐτιμᾶτο μὲν κατὰ τὸ βῆρος τριάκοντα ἑπτὰ φράγκων καὶ τεσσαράκοντα ἑκατοστῶν, ἤξιζε δὲ ἀληθῶς πενήτηκοντα τοῦλάχιστον διὰ τοὺς ἐμπειροπράγμονας, τοὺς ἀσμενίζοντας τὰ χρυσὰ νομίσματα. Ἡ ἑκατὸν τέλος τοῦ θησαυροῦ της νομίσματα ἠριθμήθη τὸ τεσσαράκονταφράγκον ναπολεόντειον, ὅπερ εἶχε λάβει τὴν προτεραίαν καὶ ἔρριψεν ἀμελῶς ἡ Εὐγενία ἐντὸς τοῦ ἐρυθροῦ τῆς βαλαντίου.

Ὁ θησαυρὸς της ἐκείνος περιεῖχε νομίσματα καινουργῆ καὶ ἄθικτα, καλλιτεχνήματα ἀληθινά, περὶ ὧν ἠρώτα ἐνίοτε ὁ γέρον Γρανδέ, καὶ ἅτινα ἐξῆτιε πολλάκις νὰ βλέπῃ, ἵνα πανηγυρίξῃ λεπτομερῶς πρὸς τὴν κόρην του τὰς οὐτιθέδεις αὐτῶν ἀρετάς, οἷον τὴν καλλονὴν τοῦ γύρου των, τὴν στιλπνότητα τῆς ἐπιφανείας, τὸν πλοῦτον τῶν γραμμῶντων ὧν αἱ ζῶηραι ἐξοχαὶ δὲν εἶχον ἔτι τριβῆ. Ἀλλ' ἐκείνη οὔτε τὰς σπανίας αὐτὰς ἀρετὰς ἀνελογίζετο τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οὔτε τοῦ πατρός της τὴν μονομανίαν, οὔτε τὸν κίνδυνον εἰς ὃν ἐξετίθετο ἀπαλλοτριουμένη θησαυροῦ τοσοῦτον προσφιλοῦς εἰς τὸν πατέρα της. Εἰς τὸν ἐξάδελφόν της μόνον εἶχε τὸν νοῦν, καὶ κατώρθωσε τέλος νὰ ἐνοήσῃ, μετὰ τινα λογιστικὰ λάθη, ὅτι κατεῖχε πέντε χιλιάδας περίπου ὀκτακόσια φράγκα, εἰς νομίσματα πραγματικῆς ἀξίας, ἅτινα ἀγοραίως ἠδύνατο νὰ πωληθῶσι καὶ ἀντὶ ἑξ ἑκατῶν. Πρὸς τὴν θέαν τοῦ θησαυροῦ ἐκείνου ἤρξατο φειδῶς κρατοῦσα τὰς χεῖρας, ὡς παιδίον ἀναγκαζόμενον νὰ ἐκφράσῃ δι' ἀφελῶν σωματικῶν κινήσεων τὸ περισσὸν τῆς χαρᾶς του.

Οὕτω δὲ κόρη καὶ πατήρ ἠρίθμησαν ἰδίᾳ ἑκατοστὰς τὴν περιουσίαν του. Αὐτὸς μὲν ἔν' ἀπέβη πρὸς πώλησιν τοῦ χρυσοῦ του, ἡ Εὐγενία δὲ ἵνα ρίψῃ τὸ χρημάτιόν της εἰς τὸ πέλαγος τῆς ἀγάπης της. Ἐβῆκε πάλιν τὰ νομίσματα ἐντὸς τοῦ γηραιοῦ βαλαντίου, λαβοῦσα δ' αὐτὸ ἀνέβη τὴν κλίμακα χωρὶς δισταγμοῦ. Ἀναλογίζουμένη τὴν κρυφίαν τοῦ ἐξαδέλφου της πενίαν, ἐλησμονεῖ ὅτι ἦτο νύξ, καὶ ὅτι ἐπραττε παρὰ τὸ προσήκον· ἐνίσχυσε δ' αὐτὴν ἄλλως ἢ συνείδησίς της, ἡ ἀφοσίωσις αὐτῆς καὶ ἡ εὐτυχία της. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐφάνη ἐπὶ τῆς φιλίας τῆς θύρας, κρατοῦσα διὰ τῆς μῆς της χειρὸς τὸ κηρίον καὶ διὰ τῆς ἄλλης τὸ βαλάντιον, ὁ Κάρολος ἀφουπνίσθη, καὶ ἰδὼν τὴν ἐξαδέλφον του ἐμεινεν ἐνεὸς ἐξ ἀπορίας. Ἡ Εὐγενία προὐχώρησεν, ἀπέθηκε τὴν λαμπάδα ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ εἶπε διὰ συγκεκριμένης φωνῆς.

— Ἐξάδελφέ μου, ἔχω νὰ ζητήσω συγχώρησιν δι' ἐν σπουδαίῳ μου σφάλμα πρὸς ὑμᾶς. Ἄν σεῖς τὸ ἐξαλείψετε, ἐλπίζω νὰ μοῦ τὸ συγχωρήσῃ καὶ ὁ Θεός.

— Τί εἶνε; εἶπεν ὁ Κάρολος, τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ἀνέγνωσα τὰς δύο αὐτὰς ἐπιστολάς. Ὁ Κάρολος ἠρυυρίασε.

— Πώς συνέβη τούτο; Ὑπέλαβεν ἐκείνη διατί ἀνέβην εἰς τὸ δωμάτιόν σας; Μὰ τὴν ἀληθειαν δὲν ἤξεύρω πλέον. Ἀλλὰ μ' ἔρχεται νὰ μὴ μετανοήσω ὅτι ἀνέγνωσα τὰς δύο αὐτὰς ἐπιστολάς, διότι μοῦ ἔδειξαν τὴν καρδίαν σας, τὴν ψυχὴν σας, καί. . .

— Καί τί ἄλλο; ἠρώτησεν ὁ Κάρολος.

— Τὰ σχέδιά σας καὶ τὴν ἀνάγκην τὴν ὁποίαν ἔχετε χρηματικῶς τινος ποσοῦ. . .

— Ἀγαπητὴ μου ἐξαδέλφη. . .

— Σιγά, σιγά, ἐξαδέλφ' μου, μὴν ἐξυπνήσῃ κανεὶς. Ἰδοῦ, εἶπεν ἀνοίγουσα τὸ βαλάντιόν της, αἱ οἰκονομίαι πτωχῆς κόρης, ἧτις δὲν ἔχει καμμίαν ἀνάγκην. Δεχθῆτέ τας. Σήμερον τὸ πρῶτ' δὲν ἤξευρα τί σημαίνουν τὰ χρήματα. Σεῖς μοῦ τὸ ἐμάθατε. Τὰ χρήματα δὲν εἶνε ἄλλο τι παρὰ μόνον μέσον. Ὁ ἐξαδελφός εἶνε σχεδὸν ἀδελφός. Ἡμπορεῖτε λοιπὸν νὰ δεχθῆτε δάνειον τὸ βαλάντιον τῆς ἀδελφῆς σας.

Ἡ Εὐγενία, γυνὴ ἐπίσης καὶ νεανίς, δὲν προσδόκῃ ἀρνησιν· ἀλλ' ὁ ἐξαδελφός της ἔμενεν ἄφωνος.

— Τί; μήπως θὰ μοῦ ἀρνηθῆτε; ἠρώτησεν ἡ Εὐγενία, ἥς οἱ παλμοὶ ἠκούοντο σχεδὸν ἐν μέσῳ τῆς βαθείας σιγῆς τῆς νυκτός.

Ὁ δισταγμὸς τοῦ ἐξαδέλφου της τὴν ἐταπεινώσεν· ἀνελογίσθη ὅμως ζωηρότερον τὴν ἀνάγκην εἰς ἣν διετέλει, καὶ κάμψασα τὸ γόνυ.

— Δὲν θ' ἀνεγερθῶ, εἶπεν, ἂν δὲν λάβετε αὐτὸ τὸ χρυσίον. Ἐξαδέλφ' μου, σὰς παρακαλῶ, . . μίαν ἀπάντησιν! νὰ ἰδῶ ἂν μὲ τιμᾶτε, ἂν εἰσθε γενναῖος. . .

Ὁ Κάρολος ἐδάκρυσε πρὸς τὴν κρυγὴν αὐτὴν εὐγενούς ἀπελπισίας, καὶ τὸ δάκρυ του ἐστάλαξεν ἐπὶ τὰς χεῖρας τῆς ἐξαδέλφου του, ὡς ἔδραζεν ἵνα τὴν ἐμποδίσῃ νὰ γονυπετήσῃ. Ὑπὸ τῶν θερμῶν αὐτῶν βραχεῖα δακρῶν, ὥρμησεν ἡ Εὐγενία πρὸς τὸ βαλάντιόν της καὶ ἐκένωσεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Λοιπὸν, δέχεσθε; ἐφώνησε κλαίουσα ἐκ χαρᾶς. Μὴ φοβῆσθε, ἐξαδέλφ' μου, θὰ πλουτήσετε. Τὰ χρήματα αὐτὰ θὰ σας φέρουν τύχην. Μίαν ἡμέραν μοῦ τὰ ἐπιστρέψετε, ἢ, ἂν θέλετε, συντροφεύομεν. Ὅπως θέλετε, τέλος πάντων δέχομαι ὅ,τι ἂν θέλετε. Ἀλλὰ δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρήσετε τόσον σπουδαῖον τὸ μικρὸν μου δῶρον.

Ὁ Κάρολος κατώρθωσε τέλος νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματά του.

Ναί, Εὐγενία, θὰ εἶχα πολὺ μικρὰν ψυχὴν, ἂν δὲν ἐδεχόμην. Θὰ μοῦ συγχωρήσῃς ὅμως μικρὰν ἀνταπόδοσιν καὶ ἴσῃν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν ἐμπιστοσύνην σου.

— Τί θέλετε; εἶπεν ἔντρομος.

— Ἀκουσε, ἀγαπητὴ μου ἐξαδέλφη. *Βχὼ ἐκεῖ. . . καὶ διακοπεῖς εἰσεῖξεν ἐπὶ τῆς σκευοθήκης μικρὸν τετραγώνον κιβώτιον, περιτετυλιγμένον διὰ δερματίνης θήκης—ἐκεῖ, βλέπει, ἀν-

τικείμενον πολύτιμον δι' ἐμὲ ὡς ἡ ζωὴ μου. Τὸ κιβώτιον αὐτὸ εἶνε δῶρον τῆς μητρός μου. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἡμέρον συλλογίζομαι, ὅτι ἂν ἦτο δυνατόν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν τάφον της, θὰ ἐπῶλαι μόνη της τὸν χρυσόν, ὅσον ἐσπατάλησεν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ σκεύους ἡ φιλοστοργία της· δι' ἐμὲ θὰ ἦτο ἱεροσυλία νὰ τὸ κάμω.

Ἡ Εὐγενία ἐσφιγξε σπασμωδικῶς τὴν χεῖρα τοῦ ἐξαδέλφου της, ἀκούσασα τὰς λέξεις ταύτας.

— Ὅχι, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος μετὰ μικρὰν παύσιν, καθ' ἣν ἠτένισαν ἐπ' ἀλλήλους ἀμφότεροι ἔνδακρυ βλέμμα, ὅχι, δὲν θέλω νὰ τὸ καταστρέψω ἢ νὰ τὸ διακινδυνεύσω κατὰ τὰς περιουσίας μου. Σὺ, φιλότατη Εὐγενία, θὰ γείνης θεματοφύλαξ του. Οὐδέποτε φίλος ἐνεπιστεύθη εἰς φίλον ἱερώτερον κειμήλιον. Ἴδὲ καὶ κρίνε.

Δαβὼν δὲ τὸ κιβώτιον, ἐξήγαγεν αὐτὸ τῆς θήκης του, τὸ ἠνοιξε καὶ ἔδειξε περιίληπος εἰς τὴν κατάπληκτον ἐκ θαυμασμοῦ ἐξαδέλφην του πολύτιμον κομποθήκη, ἥς τὰ χρυσὰ σκεύη καθίστα πολυτιμότερα ἢ ἐξαιρετος ἐργασία μᾶλλον ἢ τὸ βάρος τοῦ χρυσοῦ.

— Αὐτὸ τὸ ὁποῖον θαυμάζεις εἶνε τίποτε, εἶπε πιεζὼν ἐλατήριον καὶ ἀποκαλύπτων δευτέρον τῆς κυτίδος πυθμένα. — Ἰδοῦ τί ἀξίζει δι' ἐμὲ ὄλον τὸν κόσμον.

Ἐξήγαγε δὲ τοῦ κιβωτίου δύο δμοιώματα, ἀριστοτεχνήματα τῆς κυρίας Μιρβέλ, περιβαλλόμενα βαρύτιμα πλαίσια ἐκ μαργαριτῶν.

— Ἀχ! τί εὐμορφη κυρία! δὲν εἶνε αὐτὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἐγράψ. . .

— Ὅχι, ἀπήντησεν ὁ Κάρολος μειδιῶν. Εἶνε ἡ μήτηρ μου. Ἰδοῦ καὶ ὁ πατὴρ μου· ὁ θεὸς σου καὶ ἡ θεία σου. Γονυπετῆς ἔπρεπε νὰ σὲ παρακαλέσω. Εὐγενία, νὰ μοῦ φυλάξῃς αὐτὸν τὸν θησαυρόν. *Ἀν χαθῶ, καὶ χαθῇ καὶ ἡ μικρὰ σου περιουσία, ὁ χρυσὸς αὐτὸς θὰ σὲ ἀποζηιώσῃ. Αὐτὰς δὲ τὰς δύο εἰκόνας εἰς σὲ μόνην ἡμπορῶ νὰ τὰς ἐμπιστευθῶ. Σὺ μόνη εἶσαι ἀξία νὰ τὰς διατηρήσῃς. Κατάστρεψέ τας ὅμως διὰ νὰ μὴ μεταβοῦν κατόπιν σου εἰς ἄλλας χεῖρας. . .

Ἡ Εὐγενία ἐσίγα.

— Λοιπὸν, δέχεσαι; προσέθηκεν ἐπιχαρίτως ὁ Κάρολος.

Ἀκούσασα ἐπαναλαμβανομένης τὰς λέξεις, ὡς εἶχεν εἰπεῖ πρὸ μικροῦ εἰς τὸν ἐξαδέλφον της, ἠτένισεν ἐπ' αὐτὸν τὸ πρῶτον βλέμμα γυναικῆς ἀγαπώσας, βλέμμα βαθύ ἐπίσης καὶ ἐρωτότροπον. Ἐκεῖνος ἔλαβε τὴν χεῖρά της καὶ τὴν ἠσπᾶσθη.

— Ἀγγελε ἀγνόητος! ἐφώνησε. Τὰ χρήματα δὲν θὰ ἔχουν ποτὲ σημασίαν δι' ἡμᾶς· δὲν εἶν' ἀλήθεια; Τὸ αἰσθημα θὰ ἦνε τὸ πᾶν, διότι τὸ αἰσθημα δίδει σημασίαν εἰς τὰ χρήματα.

1 Rue de Mirbel, ὄνομαστὴ γαλλικὴ προσωπογράφος, σύζυγος τοῦ ὁμωνύμου γάλλου βοτανικοῦ, γεννηθεῖσα ἐν ἔτει 1796, ἀποθανοῦσα τὸ 1849. Σ.τ.Μ.

— Πῶς δμοιάζετε τὴν μητέρα σας; Εἶχε τῶσον γλυκεῖαν φωνήν, καθὼς σεῖς;

— Ὁ, πολὺ γλυκυτέραν. . .

— Διὰ σὰς, βέβαια, εἶπε ταπεινοῦσα τὰ βλέφαρα. Ἐλάτε τώρα, κοιμηθῆτε. Τὸ ἀπαιτῶ. Εἰσὶς κουρασμένοι. Αὐριονάκι.

Ἀπέσυρε δὲ ἡρέμα τὴν χεῖρά της ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐξαδέλφου της, ὅστις συνώδευσε φωτίζων αὐτήν. Ὅτε δ' ἐφθασαν ἀμφότεροι εἰς τὴν φλιάν τῆς θύρας,

— Ὁ! εἶπεν ὁ Κάρολος, διατί εἶμαι πτωχός;

— Τί σημαίνει! ἀπήντησεν ἐκείνη, ὁ πατὴρ μου, νομίζω, εἶνε πλούσιος.

— Ταλαίπωρον παιδί, ὑπέλαβεν ὁ Κάρολος, προχωρῶν ἐν βῆμα ἐντὸς τοῦ δωματίου καὶ στηρίζων τὰ πόδια πρὸς τὸν τοίχον, ἂν ἦτον πλούσιος δὲν θ' ἄφινε τὸν πατέρα μου ν' ἀποθάνῃ, δὲν θὰ ἄφινε σὰς εἰς τοιαύτην κατάστασιν, θὰ ἔζη τέλος πάντων ἀλλέως.

— Ἀλλὰ ἔχει τὸ Φροαφών.

— Καί τί ἀξίζει τὸ Φροαφών;

— Δὲν ἤξεύρω. ἔχει καὶ τὸ Νοαγέ.

— Κανὲν ἐλεεινὸν ἀγροκήπιον. . .

— ἔχει ἀμπέλια, λειβάδια. . .

— Ἀσήμαντα πράγματα, εἶπε περιφρονητικῶς ὁ Κάρολος. Ἄν ὁ πατὴρ σου εἶχεν ὅχι πολλά, ἀλλ' εἰκοσιτέσσαρας μόνον χιλιάδας φράγκα εἰσόδημα, θὰ ἔμενες εἰς αὐτὸ τὸ ψυχρὸν καὶ γυμνὸν δωμάτιον;

Προχωρήσας δ' ἐν ἔτι βῆμα,

— Αὐτοῦ λοιπὸν θὰ φυλαχθοῦν οἱ θησαυροὶ μου; εἶπε, δεικνύων τὴν γηραιάν σκευοθήκην, ἵνα κρύψῃ τοὺς διαλογισμοὺς του.

— Πηγαίνετε νὰ κοιμηθῆτε, ἀπήντησεν ἡ Εὐγενία, μὴ ἀφίνουσα αὐτὸν νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ ἀνευτρέπιστον δωμάτιόν της.

Ὁ Κάρολος ἀπεσύρθη, καὶ ἐκαλονυκτίστησαν ἀμφότεροι δι' ἀμοιβαίον μειδιάματος.

Ἀμφοτέρους ὅμοια ἐκοίμισαν ὄνειρα· ὁ δὲ Κάρολος ἠόχισεν ἔκτοτε μετριάζων διὰ ῥοδίνης ἀποχρώσεως τὸ πένθος του.

[Ἐπειτα συνέχισα]

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΑ

Ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς ἐν ἔτει 1859 τοῦ τηλεγράφου εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι σήμερον, αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ ἐπεξετάθησαν ἐφ' ὅλων τῶν σπουδαιῶν σημείων τοῦ Κράτους, συνδεθεισῶν πρὸς ἀλλήλας τῶν πρωτευουσῶν τῶν Νομῶν πάντων, καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, πλὴν ὀκτώ.

Πᾶσα ἡ τηλεγραφικὴ ὑπηρεσία εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, καὶ διεξάγεται ὑπὸ ἰδιαιτέρας Διευθύνσεως. Αὐτὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ὑπαλλήλων κατασκευάζει καὶ διατηρεῖ τὰς ἐναερίους γραμ-

μᾶς· ἡ δὲ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ὑποβρυχίων εἶνε ἀνατεθειμένη, κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς τὴν ἑταιρίαν «Eastern Telegraph Limited». Ἐκ τῶν ὑποβρυχίων γραμμῶν ἡ Κυβέρνησις διατηρεῖ μόνον τὴν μεταξὺ Ῥίου καὶ Ἀντιρρίου, τὴν μεταξὺ τοῦ Πόρου καὶ τοῦ Ἄκρου τῆς Πελοποννήσου, τὴν μεταξὺ τοῦ Ἄκρου τῆς Ἀρτεμισίου καὶ Σκιάθου, τὴν μεταξὺ Σκιάθου καὶ Σκοπέλου, τὴν μεταξὺ Ἰμεῶν καὶ τῆς ἀπέναντι παραλίας τῆς Φθιώτιδος, ἐξ ἧς ἀρχεται ἡ ἐναερίος γραμμὴ εἰς Γαρδικίον, τὴν μεταξὺ Κέας καὶ Λαυρείου, τὴν μεταξὺ Νεαπόλεως καὶ Κοθῶρων. Ὡσαύτως τὴν τοῦ πορθμοῦ Βύβοις, τὴν μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ τῶν ἄκτων τῆς Ἀττικῆς. Εἰς τὴν κυβερνήσιν δὲ ἀνήκουσι καὶ τὰ καλώδια, ἅτινα θὰ συνδέσωσι τὰς νήσους Πάρον, Νάξον, Ἴον, Θήραν πρὸς τὴν Σύρον.

Αἱ ἔδραι τῶν τηλεγραφείων κατ' ἐπαρχίας καὶ δήμους εἶνε διεσπαρμέναι κατὰ τοὺς ἐπομένους πίνακας.

Στερεὰ Ἑλλάς.

Ἐπαρχία Ἀττικῆς (Δῆμοι 8). Δῆμος Ἀθηναίων, Ἀθηναί. Κηφισία, Τατόριον. Δῆμ. Λαυρείου, Λαύρειον. Δῆμ. Πειραιέων Πειραιεύς.

Ἐπαρχία Μεγαρίδος (Δῆμοι 5) Δῆμος Ἐλευσίνος, Ἐλευσίς. Δῆμ. Μεγαρέων, Μέγαρα. Δῆμ. Σαλαμίνος, Σαλαμίς.

Ἐπαρχία Θηβῶν (Δῆμοι 7) Δῆμ. Θηβῶν, Θῆβαι. Ἐπαρχία Λεβαδείας (Δῆμοι 6). Δῆμος Λεβαδείας, Λεβάδεια. Δῆμ. Διστομίων, Διστομόν.

Ἐπαρχία Μεσολογγίου (Δῆμοι 5). Δῆμος Μεσολογγίου, Μεσολόγγιον. Δῆμ. Αἰτωλικῶν, Αἰτωλικόν. Δῆμος Μακρονεῖας, Γαβαλοῦ.

Ἐπαρχία Βάλτου (Δῆμοι 4). Δῆμος Ἀμβρακίας, Κραβασαράς.

Ἐπαρχία Τριχωνίας (Δῆμοι 4). Δῆμος Ἀγρινίου, Ἀγρίνιον. Δῆμ. Παμφίας Κεφαλόβρυσον*.

Ἐπαρχία Εὐρυτανίας (Δῆμοι 9). Δῆμος Καρπενησίων, Καρπενήσιον*. Δῆμ. Ἀγραιῶν, Κεράσσοβον. Δῆμ. Κτημενίων, Φουρνά.

Ἐπαρχία Ναυπακτίας (Δῆμοι 7) Δῆμος Ναυπάκτου, Ναύπακτος. Δῆμ. Προσχίου, Πλάταρος*.

Ἐπαρχία Βονίτσας καὶ Ἐπρωτέρου (Δῆμοι 5). Δῆμος Ἀνακτορίων, Βόνιτσα καὶ Ζαβέρδα. Δῆμος Ἀστακοῦ, Ἀστακός. Δῆμ. Ἐχίνου, Κατοῦρα.

Ἐπαρχία Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος (Δῆμοι 12). Δῆμος Λαμιέων, Λαμία. Δῆμ. Πτελεατῶν Σούρπη. Δῆμ. Ὑπάτης, Ὑπάτη. Δῆμ. Φαλάρων, Στυλῆ. Δῆμ. Ὀμιλείων, Γαρδικίον. Δῆμ. Νέας Μιζέλης, Νέα Μιζέλα. Δῆμ. Σπερχειάδος, Ἀγᾶ*.

Ἐπαρχία Παρνασίδος (Δῆμοι 8). Δῆμος Ἀμφίσης, Ἀμφισσα. Δῆμος Γαλαξειδίου, Γαλαξειδίον.

*. Τὰ φέροντα ἀστερίσκον τηλεγραφεῖα ἤδη συνιστῶνται.

4. Ὑπάρχει καὶ ἐν Καρύστῳ, ἀλλὰ δὲν λειτουργεῖ.

Ἐπαρχία Λοκρίδος (Δῆμοι 9). Δῆμος Ἀταλάντης, Ἀταλάντη. Δῆμοι Δουμίας, Δαδίου*.

Ἐπαρχία Δωριδος (Δῆμοι 7). Δῆμος Αἰγιτίου, Λοιδωρίκιον. Δῆμοι Τολοφῶνος, Βιτριτίσα.

Ἐκ τούτων προκύπτει ὅτι ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι ὑπάρχουσι 39 τηλεγραφεῖα, διεσπαρμένα εἰς 36 δήμους ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν 96 δήμων, οὓς περιλαμβάνουσιν αἱ 14 ἐπαρχίαι αὐτῆς.

Πελοπόννησος.

Ἐπαρχία Ναυπλίας (Δῆμοι 5). Δῆμος Ναυπλίων, Ναυπλιον.

Ἐπαρχία Ἀργους (Δῆμοι 6). Δῆμοι Ἀργείων, Ἀργος.

Ἐπαρχία Κορινθίας (Δῆμοι 11). Δῆμοι Κορινθίων, Νέα Κόρινθος. Δῆμοι Τρικάλων, Ξυλόκαστρον. Δῆμοι Σικυῶνος, Κιάτορ. Δῆμοι Περαχώρας, Καλαμάκιον.

Ἐπαρχία Μαντινείας (Δῆμοι 10). Δῆμοι Τριπόλεως, Τρίπολις.

Ἐπαρχία Κυνουρίας (Δῆμοι 9). Δῆμοι Λιμναίου, Λεωνίδιον. Δῆμοι Θυρέας, Ἀστρος. Δῆμοι Πάρωνος, Ἀγ. Πέτρος.

Ἐπαρχία Γορτυνίας (Δῆμοι 11). Δῆμοι Δημητσάνης, Δημητσάνα. Δῆμοι Γόρτυνος, Καρύταινα. Δῆμοι Τρικολώνων, Στεμνίτσα.

Ἐπαρχία Μεγαλοπόλεως (Δῆμοι 3). Δῆμοι Μεγαλοπόλεως, Μεγαλόπολις. Δῆμος Φαλαισίας, Λεοντάριον*.

Ἐπαρχία Πατρῶν (Δῆμοι 5). Δῆμοι Πατρέων, Πάτριαι. Δῆμοι Δύμης, Κάτω Ἀγαθα.

Ἐπαρχία Αἰγιαλείας (Δῆμοι 4). Δῆμοι Αἰγίου, Αἴγιον.

Ἐπαρχία Καλαβρύτων (Δῆμοι 13). Δῆμοι Καλαβρύτων, Καλάβρυτα. Δῆμοι Ἀροακείας, Σοπῶτόν*. Δῆμοι Κλειτορίας, Μαζεῖκα*.

Ἐπαρχία Ἠλείας (Δῆμοι 8). Δῆμοι Δετρίνων, Πύργος καὶ Κατάκωλον. Δῆμοι Μυρτουντίων, Λεχαιὰ καὶ Κολιθῆν*. Δῆμοι Ἠλιδος, Γαστούρη καὶ Λερβῆ Τσελεπῆ. Δῆμοι Βουπρασίων, Μανολάδα*.

Ἐπαρχία Λακεδαιμόνος (Δῆμοι 13). Δῆμος Σπάρτης, Σπάρτη.

Ἐπαρχία Γυθείου (Δῆμοι 5). Δῆμοι Γυθείου, Γύθειον.

Ἐπαρχία Οἰτύλου (Δῆμοι 5). Δῆμοι Οἰτύλου, Ἀρεόπολις.

Ἐπαρχία Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς (Δῆμοι 5). Δῆμοι Μονεμβασίας, Μονεμβασιά. Δῆμοι Ἄσωπου, Μολάοι. Δῆμοι Βοιῶν, Νεάπολις.

Ἐπαρχία Καλαμών (Δῆμοι 5). Δῆμοι Καλαμών, Καλάμαι. Δῆμοι Θουρίας, Θουρία (Καμάρι).

Ἐπαρχία Μεσσήνης (Δῆμοι 6). Δῆμοι Πυλίου, Μεσσήνη (Νησίον). Δῆμοι Οἰγαλίας, Μελιγαλά.

Ἐπαρχία Πυλίας (Δῆμοι 5). Δῆμοι Πυλίων,

Πύλος. Δῆμοι Κολωνίδων, Κορώνη. Δῆμοι Μεθώνης, Μεθώρη.

Ἐπαρχία Τριφυλίας (Δῆμοι 9). Δῆμοι Κυπαρισσίας, Κυπαρισσία. Δῆμοι Ἐάνης, Φιλιατρά. Δῆμοι Πλαταμύδων, Γαργαλιάνοι. Δῆμοι Φλεσιάδος, Λιγούδιστα. Δῆμοι Δωρίου Σουλιά*.

Ἐπαρχία Ὀλυμπίας (Δῆμοι 6). Δῆμοι Ἀνδριτσαινῆς, Ἀνδριτσaina. Δῆμοι Βώλακος, Ἀγουλινίτσα.

Ἐπαρχία Σπετσῶν καὶ Ἐρμιονίδος (Δῆμοι 4). Δῆμοι Σπετσῶν, Σπέτσαι. Δῆμοι Κρανιδίου, Κρανιδιον.

Ἐπαρχία Ὑδρας καὶ Τροιζηνίας (Δῆμοι 4). Δῆμοι Ὑδρας, Ὑδρα. Δῆμοι Τροιζηνίων, Πόρος.

Ἐν Πελοποννήσῳ ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῳ 52 τηλεγραφεῖα, διεσπαρμένα εἰς 49 δήμους ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν 152 δήμων, οὓς περιλαμβάνουσιν αἱ 22 ἐπαρχίαι τῆς Χερσονήσου, εἰς ἃς καταλεκτέον καὶ τὰς νήσους Ὑδραν, Σπέτσας καὶ Πόρον.

Εὐβοία καὶ βόρειοι Σποράδες.

Ἐν ταῖς νησιωτικαῖς ἐπαρχίαις τῆς Εὐβοίας καὶ τῶν βορείων Σποράδων αἱ ἔδραι τῶν τηλεγραφεῖων ἔχουσιν οὕτως:

Ἐπαρχία Χαλκίδος (Δῆμοι 8). Δῆμοι Χαλκιδέων, Χαλκίς. Δῆμοι Νηλέων, Ἀγ. Ἄννα. Δῆμοι Κηρέων, Μαντοῦδι. Δῆμοι Αἰγέων, Αἰμυγή. Δῆμοι Νέων Ψαρῶν, Νέα Ψαρά*.

Ἐπαρχία Ξηροχωρίου (Δῆμοι 3). Δῆμοι Ἰσιαιῶν, Ξηροχώριον. Δῆμοι Αἰδηψίων, Αἰδηψός*.

Ἐπαρχία Καρυστίας (Δῆμοι 9 μετὰ τοῦ τῆς νήσου Σκύρου). Δῆμοι Κυμαίων, Κύμη. Δῆμοι Δυσσειῶν, Ἀλιβέριον. Δῆμοι Καρυστίων, Κάρυστος. Δῆμοι Μαρμαρίου, Πεταλίου νήσοι*.

Ἐπαρχία Σκοπέλου (Δῆμοι 4). Δῆμοι Σκοπέλου, Σκόπελος. Δῆμοι Σιάνθου, Σιάνθος.

Ἐν ὅλῳ ἡ Εὐβοία περιέχει 11 τηλεγραφεῖα καὶ αἱ βόρειοι Σποράδες 2. Τηλεγραφεῖα ἐπομένως 13 ἐπὶ 4 ἐπαρχίων καὶ 24 δήμων.

Κυκλάδες.

Εἰς τὰς Κυκλάδας νήσους, ὧν ὁ Νομὸς περιλαμβάνει 7 ἐπαρχίας Ἄνδρου, Θήρας, Κέας, Μήλου, Νάξου, Σύρου καὶ Τήνου, περιεχούσας ἐν συνόλῳ δήμους 39, ὑπάρχουσι λειτουργοῦντα τηλεγραφεῖα μόνον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σύρου, ἐν τῇ δὲ ἡμῶν Ἐρμιονίδος, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἄνδρου δῆμον Ἄνδρου καὶ δῆμοι Κορθίου, καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Τήνου καὶ Κέας ἐν ταῖς ὁμώνυμοις δήμοις καὶ πόλεσιν Ἐγχεῖ δὲ καὶ ἡ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κέας ἀνήκουσα Κύθρος τηλεγραφεῖον, ἕνεκα τῶν ἐκεῖ λουτρῶν. Δια Β Διατάγματος ἐκδοθέντος πρὸ ὀλίγου χρόνου ἀπεφασίσθη νὰ συστα-

1. Τὸ τηλεγρ. τοῦτο ἐργάζεται, ὡσάκις μεταβαίνει ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰς νησίδας αὐτάς, ὅτε παραλαμβάνει τηλεγραφητὴν μετ' αὐτοῦ.

θῶσι τηλεγραφεῖα καὶ ἐν ταῖς Κυκλάσι Πάρῳ, Νάξῳ, Ἴῳ, Θήρᾳ, Μυκόνῳ, Μήλῳ, Σίφῳ, Σέριφῳ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος συνδεθῆσονται μόνον αἱ νήσοι Πάρος*, Νάξος*, Ἴος* καὶ Θήρα*.

Ἵστε ἐν ταῖς Κυκλάσιν ἀριθμοῦμεν τηλεγραφεῖα μόνον 10, ἀνά ἐν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Σύρου, Κέας, Τήνου, Νάξου, καὶ Θήρας, καὶ δύο ἐν τῇ τῆς Ἄνδρου.

Ἴόνιοι Νῆσοι.

Ἐπαρχία Ζακύνθου (Δῆμοι 10). Δῆμοι Ζακύνθων, Ζάκυνθος.

Ἐπαρχία Κυρκύρας (Δῆμοι 2). Δῆμοι Κερκυραίων, Κέρκυρα.

Ἐπαρχία Λευκάδος (Δῆμοι 8). Δῆμοι Λευκαδίων, Λευκάς. Δῆμοι Εὐγῆρου, Βασιλική.

Ἐπαρχία Κραναιάς (Δῆμοι 7). Δῆμοι Κρανίων, Ἀργαστόλιον.

Ἐπαρχία Πάλλης (Δῆμοι 4). Δῆμοι Λιζουρίου, Λιζούριον.

Ἐπαρχία Ἰθάκης (Δῆμοι 4). Δῆμοι Ἰθακισίων, Ἰθάκη.

Ἐπαρχία Κυθέρων (Δῆμοι 2). Δῆμοι Κυθρέων, Καψάλιον. Δῆμοι Ποταμίων, Ποταμός*.

Ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις, αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἐν ὅλῳ 11 ἐπαρχίας, περιλαμβανούσας 54 δήμους, ὑπάρχουσι τηλεγραφεῖα 9, διανεμημένα εἰς 7 ἐπαρχίας. Στεροῦνται τηλεγραφεῖων αἱ ἐπαρχίαι Μείσσης καὶ Ὄρους τῆς νήσου Κερκύρας, ἡ τῆς Σάμης τῆς νήσου Κεφαλληνίας, καὶ ἡ τῶν Παξῶν.

Ἠπειρος καὶ Θεσσαλία.

Ἐν ταῖς νέαις ἐπαρχίαις μετὰ τὴν προσάρτησιν συνεστήθησαν ἰκανὰ τηλεγραφεῖα. Ὑπῆρχον δὲ πρὸ ταύτης ταυτὰ μόνον ἐν Λαρίσῃ, Ἄλμυρῳ, Βόλῳ, Δομοκῷ καὶ Καλαμπάκῃ, ἅτινα ἡγόρασεν ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις μετὰ τὴν προσάρτησιν ἀντὶ 60,000 δραμῶν περίπου, ἠδὲ ἐν ταῖς ν. ἐπαρχίαις αἱ ἔδραι τῶν τηλεγραφεῖων εἶνε αἱ ἐξῆς.

Ἐπαρχία Ἄλμυρου, Ἄλμυρός.

» Ἀγινιάς, Ἀγινιά.

» Ἄρτης, Ἄρτα.

» Βόλου, Βόλος.

» Καρδίτσας, Καρδίτσα καὶ Φανάριον.

» Λαρίσσης, Λάρισα.

» Τρικάλων, Τρίκαλα.

» Τυρνάβου, Τύρναβος, Ραψάνη, Πυργητός*.

» Δομοκοῦ, Δομοκός.

» Καλαμπάκας, Καλαμπάκα.

Ἐκ τῶν 11 ἐπαρχίων, εἰς ἃς διηρέθη διοικητικῶς τὸ προσαρτηθὲν μέρος τῆς Ἠπειροῦ καὶ Θεσσαλίας τῇ Ἑλλάδι, δὲν ἔχει τηλεγραφεῖον

1. Ἐκλείσθη προσωρινῶς.

μόνη ἡ τῶν Τζουμέρκων. Ἐν ταῖς λοιπαῖς δὲ 20 ὑπάρχουσι 12 λειτουργοῦντα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συναγομένῳ ὅτι ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι τηλεγραφεῖα λειτουργοῦντα ἤδη 118, συνιστῶνται δὲ κατὰ τὰ ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα ἕτερα 17, ὧν τὰς ἔδρας ἐσημειώσαμεν μετ' ἀστερίσκου* ὥστε ἐν ὅλῳ ὁσονούπω, θὰ ὑπάρχουσιν ἔδραι ἐν ὅλῳ τῷ Βασιλείῳ τηλεγραφεῖων ἐν ἐνεργείᾳ 135. Ἦτοι ἐν Πελοποννήσῳ 52, ἐν τῇ Στερεᾷ 39, ἐν Εὐβοίᾳ καὶ Βορ. Σποράσι 13, ἐν ταῖς Κυκλάσι 10, ἐν Ἠπειρῷ καὶ Θεσσαλίᾳ 12, καὶ ἐν ταῖς Ἰονίοις νήσοις 9.

Ἐκ τῶν 70 ἐπαρχίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου 8 στεροῦνται τηλεγραφεῖων ἡ τῶν Τσουμέρκων, Αἰγίνης, Μήλου, Παξῶν, Σάμης καὶ Κραναιάς τῆς Κεφαλληνίας, Μείσσης καὶ Ὄρους τῆς Κερκύρας. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων δ' ἔχουσιν αἱ τῆς Ἠλείας καὶ Φθιώτιδος ἀνά 7, αἱ τῆς Ἀττικῆς, Χαλκίδος, καὶ Ὀλυμπίας ἀνά 5, αἱ τῆς Κορινθίας, Καρυστίας καὶ Βονίτσης ἀνά 4, αἱ τῆς Κυνουρίας, Γορτυνίας, Καλαβρύτων, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, Πυλίας, Μεγαρίδος, Μεσσηλοῦ καὶ Εὐρυτανίας ἀνά 3, καὶ αἱ λοιπαὶ ἀνά 2, καὶ ἀνά 1. Ἐκ τῶν Ἐπαρχίων τῶν ἐχουσῶν μέγαν ἀριθμὸν δήμων, καὶ πληθυσίον ἄνω τῶν 50,000 κατοίκων μετὰ ἐνὸς τηλεγραφείου εἶνε μόνη ἡ τῆς Λακεδαιμόνος, ἔχουσα κατοίκους 52,519 καὶ δήμους 13.

Ἐν ταῖς ἐχούσαις τηλεγραφεῖα ἐπαρχίαις ἐν ἔδρῳ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς ἐπαρχίας, τὰ λοιπὰ, εἰς τὰς ἐχούσας πλείωτα τοῦ ἐνός, ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν δήμων. Ἐξ μόνον δῆμοι ἐν τῷ Βασιλείῳ ἔχουσι τηλεγραφεῖα μὴ ἔδρῳ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ αὐτῶν, ἀλλ' ἐν ἄλλοις χωρίοις τῆς περιφέρειας τῶν, καὶ τοῦτο ἕνεκα λόγων ἐμπορικῶν, βιομηχανικῶν, στρατιωτικῶν, καὶ ἄλλων. Ταυτοῦτοι εἶνε ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Ἀττικῆς ὁ δῆμος Λαυρείου (πρωτ. Μαρκόπουλον), ἔχων τὸ τηλεγραφεῖον ἐν Λαυρείῳ, ὁ δῆμος Ἀχαρνῶν (πρωτ. Μενιδιον), ἔχων τὸ τηλεγραφεῖον ἐν Τατοῖῳ. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐλευσίνας ὁ δῆμος Ἐλευσίνας (πρωτ. Μάνδρα), ἔχων τὸ τηλεγρ. ἐν Ἐλευσίνῃ. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κορινθίας ὁ δῆμος Περαχώρας (πρωτ. Περαχώρα) τηλεγρ. ἐν Καλαμακίῳ. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καρυστίας ὁ δῆμος Μαρμαρίου (πρωτ. Κατσαρόνι) τηλεγρ. ἐν Πεταλίας. Ἐν τῇ ἐπαρχ. Λευκάδος ὁ δῆμος Εὐγῆρου (πρωτ. Σύβρος) τηλεγρ. ἐν Βασιλικῇ.

Τέσσαρες μόνον τῶν δήμων τοῦ κράτους ἔχουσι πλείωτα τοῦ ἐνός τηλεγραφεῖα ὁ τῶν Ἀθηνῶν 3, ἐν Ἀθήναις, Κηφισία καὶ Τατοῖω, ὁ τῶν Ἀνακτορίων 2, ἐν Βονίτση καὶ Ζηθέρῳ, ὁ τῶν Μαρτουντίων 2, ἐν Λεχαινοῖς καὶ Κυλλήνῃ, καὶ ὁ τῶν Ἀστρίνων 2 ἐν Πύργῳ καὶ Κατακόλῳ.

Ἰδιωτικαὶ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ ἐν Ἑλλάδι δὲν ὑπάρχουσι πρὸ τίνος χρόνου μόνον ἐξεδέθη

Β. Διάταγμα χορηγούν εις τὴν Ἑταιρίαν τῆς τομῆς τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ τὴν ἄλιαν νὰ κατασκευάσῃ καὶ συντηρῇ ἰδίᾳ αὐτῆς δαπάνη τηλεγραφικὴν γραμμὴν μεταξύ τῶν ἐπὶ τῶν ἐργασίων τῆς τομῆς γραφείων τῆς καὶ Κορίνθου, ἀπολήγουσαν εἰς τὸ ἐκεῖ τηλεγραφεῖον τῆς κυβερνήσεως, καὶ συναπτομένην δι' αὐτοῦ μετὰ τοῦ συμπλέγματος τοῦ κράτους, πρὸς ταχύτεραν μεταβίβασιν τῶν προωρισμένων δι' αὐτὴν, καὶ ἀποστελλομένων παρ' αὐτῆς ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν τηλεγραφημάτων.

Τηλέφωνον δὲ συνέστη πρό τινων μνηῶν μετὰ τοῦ τηλεγραφίου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν γραφείων τοῦ Ναυστάθμου ἐν Ἀράβῃ τῆς Σαλαμίνος. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἰδιωτικὸν τηλεφώνον τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας τῶν μεταλλουργείων Λαυρείου, μετὰ τοῦ Λαυρείου καὶ τῆς Καμαρίνης, καθὼς καὶ μετὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀνακτόρων καὶ τοῦ Τατοῦ.

Κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους τοῦ 1883 τὰ ἐξόδα τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας προϋπελογίσθησαν εἰς δραχμὰς νέας 1,494,180, τὰ δ' ἔσοδα εἰς δρ. ν. 1,220,000. Το προσωπικὸν δ' ἐν γένει ἀποτελεῖται ἐξ 734 ὑπαλλήλων, κατὰ τὸν ἐξῆς πίνακα.

Προσωπικὸν διευθύνσεως.

Διευθυντῆς	1
Γραφεὺς ἀ. τάξ.	1
Κλητῆρ	1
Προσωπικὸν Τηλεγραφείων.	
Ὑποδιευθυνταὶ	15
Τηλεγραφεῖται ἀ. τάξεως	30
» β' »	70
Βοηθοὶ α' »	120
» β' »	75
Κλητῆρ τῆς κεντρικῆς ἀποθήκης τοῦ ὕλικου	1
Διανομεῖς α' τάξεως	75
» β' »	35
» γ' »	85
Φύλακες ἔφιπποι	80
» πεζοὶ	145

Ἰκανῶς περίεργοι καὶ διδακτικώτατοι θὰ ᾔσαν αἱ σημειώσεις περὶ τοῦ ἀριθμοῦ, κατὰ δήμους καὶ ἐπαρχίας, τῶν πεμφθέντων καὶ ληφθέντων τηλεγραφημάτων, ἐσωτερικῶν τε καὶ ἐξωτερικῶν, μετὰ συγκριτικοῦ πίνακος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῶν ἐπαρχιῶν. Ὡσαύτως περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χιλιομέτρων τῶν τε συρμάτων, καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἑναερίων καὶ ὑπαδρυχίων γραμμῶν, περὶ τῆς δαπάνης, καὶ τῶν εἰσπράξεων, τοῦ τρόπου τῆς ὑπηρεσίας, περὶ τοῦ ἐν χρήσει τηλεγραφικοῦ συστήματος, περὶ τοῦ τρόπου τῆς ὑπηρεσίας, τῆς διανομῆς τῶν τηλεγραφημάτων, περὶ τῶν τάξεων τῶν διαφόρων

τηλεγραφείων, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στύλων καὶ μωνωτήρων, καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν παρατηρήσεων τῶν τηλεγραφεῖων. Ἀλλὰ περὶ τούτων, δὲν ἠδυνάμεθα νὰ γράψωμεν, μὴ ἔχοντες δεδημοσιευμένας προσφάτους πληροφορίες. Ἡ τελευταία, σύνταμος καὶ αὐτη, στατιστικὴ, ἡ δημοσιευθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν Ἑσωτερικῶν τηλεγραφικοῦ τμήματος, ἐγένετο τῷ 1876, ὅτε τὰ τηλεγραφεῖα τοῦ Κράτους ἦσαν 60, ἔκτοτε οὐδεμίαν ἐκτενῆς δημοσίευσις ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ἰανουαρίου 1883. Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΤΗΣ Α. Υ. ΤΟΥ ΗΓΕΜΟΝΟΣ τοῦ Μαυροβουνίου.

Κατὰ τὴν μικρὰν μου διατριβὴν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Αὐστριακῆς Κροατίας Ἀγράμῃ, ἐσχέτισθην πρὸς τινὰ νέον Κροάτην ζωγράφον, ὀνόματι Κικερέζην. Ἐλθὼν ἡμέραν τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν του, τὸν εὖρον σχεδιάζοντα ἱστορικὴν εἰκόνα ἐντὸς μικροῦ ἐργαστηρίου φιλοκάλως κεκοσμημένου δι' ὄπλων μαυροβουνίων καὶ ἀνατολικῶν ταπήτων. Ἐπὶ τῶν τοίχων ἐκρέμαντο πινακογραφίαι τινὲς ἐξίκαρτοι καὶ προσωπογραφίαι ἐμφαίνονται χεῖρα ἀσφαλῆ, καὶ ἐξέχουσιν περὶ τὸν χρωματισμὸν δεξιότητα.

— Ἐχετε, βλέπω ἐδῶ, κύριε Κικερέζην, τύπους ὠραίους καὶ ζωηρούς.

— Ἐἶνε ὄπλαρχηγοὶ Μαυροβούνιοι καὶ αἰχμάλωτοι Τούρκοι.

— Εἰσθε ποτε εἰς τὸ Μαυροβούνιον;

— Ἦμην ζωγράφος αὐλικὸς τοῦ ἡγεμόνος Νικολάου.

— Διάβολε! . . . τὴν γνωρίζετε λοιπὸν πολὺ καλὰ τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα.

— Ἦμεθα κρέας καὶ ρύμη.

Καὶ ἀπεχωρίσθητε χωρὶς βέβαια νὰ αἰσθανθῆτε ὀλίγην λύπην.

— Τί νὰ κάμω; Δὲν εἰμφορεῖ νὰ φάγη κανεὶς ὄλην του τὴν ζῶν μένων ζωγράφος τῆς Αὐτοῦ Μαυροβουνιωτικῆς Ὑψηλότητος μετ' ἑμισθὸν πενήντα φράγκα τὸν μῆνα.

— Καὶ τὴν τροφήν, ὑποθέτω.

— Ὅχι, κατοικίαν μόνον! ὦ, ὀλόκληρον οἰκίαν εἶχον εἰς τὴν κατοχήν μου μετ' ἑμισθὸν ὅμως ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν δὲν ἐνοικιάζει καὶ ἔπιπλα, ἐστεροῦμένην, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐπίπλων.

— Καὶ πῶς ἐκάμνετε;

— Ἐπλάγιαζα κατὰ γῆς ἔχων προσκέφαλον τὴν χρωματοθήκην μου.

— Ἀλλὰ τοῦλάχιστον θὰ ἐλάβετε παράσημον, διότι ὁ βίος σας αὐτὸς ἦτο βίος ὡς ἐν στρατοπέδῳ.

— Ὅχι, κύριε μου, διότι δὲν ἠθέλησα νὰ πε-

ριμείνω τὴν παρασημοφορίαν μου. Ὅ,τι εἶχα νὰ κάμω τὸ ἔκαμα, καὶ δὲν ἔκαμα ὀλίγα πράγματα. Ἀκούσατε νὰ ἰδῆτε! Ἐζωγράφησα τὸν ἡγεμόνα πεζόν, ἔφιππον, παίζοντα *μπιλλιάρδον*, κηρύττοντα τὴν ἐναρξίν τοῦ κοινοβουλίου, καθήμενον εἴτε ὑπὸ τὴν σκιάν φυλλύρας εἴτε ἐπὶ πέτρας, προσευχόμενον ἀνήμερα τὸ Πάτχα πρὸ τοῦ ἀνοικτοῦ τάφου τοῦ θεοῦ του, κυνηγοῦντα ἄρκτον ἢ *τσακάλι*, κυριεύοντα ἐξ ἐφόδου φρούριον Τουρκικόν, ἀκροόμενον τὴν μουσικὴν τῆς γούσλας, ἐπιδεικνύοντα εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας ἐπὶ τινος *ταράσας* τοῦ Καττάρου τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν πασαλειμμένας πετρέλαιον τὸ ὁποῖον ἀνέδιδε μεγάλας φλόγας. Τέλος τὸν παρέστησα κάμνοντα τὸ μέγιστον τῶν ἐγκλημάτων εἰς τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ὑποπέσῃ ὁ Μαυροβούνιος, καταπατῶν τὰ πατροπαράδοτα ἔθνη τοῦ τόπου του, — ἐζωγράφησα τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα περιδιαβάζοντα δημοσίᾳ μετὰ τῆς γυναικὸς του.

— Ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐγὼ εἰζεύρω οἱ Μαυροβούνιοι δὲν εἶνε πλέον Μουσουλᾶνοι.

— Ὅχι, ὄχι, κύριε μου, διότι τὸ καθ' αὐτὸ ἐπάγγελμά των εἶνε νὰ κόπτουν Τούρκων κεφαλὰς ἀλλὰ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῶν γυναικῶν ἔμειναν καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ μένουν Μουσουλᾶνοι· διότι τὰς θεωροῦν ὡς ὄντα κατώτερα, ἀξία τὸ πολὺ πολὺ νὰ πηγαίνουν νὰ βόσκουν τὰ ποίμνια των εἰς τὰ βουνὰ, νὰ κόπτουν ξύλα καὶ νὰ γερμίζον τὸ *τσιμποκι* τῶν ἀνδρῶν των. Ἀλλ' ὁ ἡγεμὼν προτείνειν εἰς ἐμὲ νὰ τὸν ζωγραφίσω μαζί μετ' ἑνὶ γυναικίᾳ του, εἶχε βέβαια τὸν σκοπὸν του, ἠλπίζεν ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου θὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς ὑπκόλους αἰσθητάματα χριστιανικώτερα, ἀλλὰ κανεὶς δὲν τὸν ἤκουσεν, ἐπῆγε χαμένος τὸ σχέδιόν του.

— Καὶ αἱ ἀξιόλογοι αὐταὶ εἰκόνας εἶν' ἐκτεθειμέναι εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ ἡγεμόνος;

— Μάλιστα, κύριε μου, στολίζου τὴν αἴθουσαν τοῦ *μπιλλιάρδου*.

— Τοῦ *μπιλλιάρδου*; ἐπανελάθον νομίσας ὅτι παρήκουσα.

— Μάλιστα, μάλιστα τοῦ *μπιλλιάρδου*, διότι οἱ Μαυροβούνιοι οὕτω πως ὁμαζοῦν περισσότερον τὰ ἀνάκτορα, ἀφ' ὅτου ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ἐστησεν ἐκεῖ μέσα *μπιλλιάρδον*. Τὸ γεγονός τοῦτο θὰ μείνῃ ἱστορικὸν καὶ αἱ μέλλουσαι γενεαὶ θὰ το ψάλλουν μετ' ἑνὶ *γούσαν* ὅταν τὸ ἔβρασαν εἰς τὴν Κετίγγην, ὅλοι κατ' ἀρχὰς ἐνόμισαν ὅτι ἦτο κλίση. . . Ἀλλὰ σήμερον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ *μπιλλιάρδου* συνέρχεται ἡ Γερουσία καὶ ἀνάμεσα εἰς δύο *καρμπούδες* ἀποφασίζου τὸν πόλεμον ἢ ψηφίζου τοὺς φόρους.

— Μὰ τὸ καὶ μετὰ τοὺς λόγους σας μοῦ ἔρχεται ὄρεξις νὰ παίξω μίαν *παρτίδα* μετ' ἡγεμόνα.

— Καὶ νὰ ἰδῆτε! Ἡ ἐθιμοταξία ἀπαιτεῖ ὁ-

σάκις ὁ ἡγεμὼν παίζει μετ' ἑξένους, πάντοτε αὐτὸς νὰ κερδαίνει. Οἰκονομεῖ τὸν κερπὸν του. . . Ἀλλὰ δὲν ἐτελείωσα τὴν ἱστορίαν μου. . . Ἀπ' οὗ λοιπὸν ἐζωγράφησα τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα εἰς δύο ἢ τριῶν δωδεκάδων διαφόρους θέσεις, κατ' ἐκλογὴν του, ὄφειλον νὰ ζωγραφίσω καὶ τὰ ὀκτὼ τέκνα του, ἐν ἀγοράῃ καὶ ἐπὶ τὰ κοριτσάκια, ἐξ ὧν τὸ τελευταῖον ἐκρέματο εἰς τὸ στήθος τῆς μητρὸς του. Ἡναγκάσθη ἔπειτα νὰ ζωγραφίσω τὸν πρόεδρον τῆς Γερουσίας Βόζον Πέτροβιτς, ὁ ὁποῖος κτυπᾷ τὸν ἀνώτατον μισθὸν μετὰ τὸν ἡγεμόνα — τέσσαρας χιλιάδας φραγκάκια. Ἦλθεν ἔπειτα ἡ σειρά τῶν δώδεκα γερουσιαστῶν· τοὺς ἐζωγράφησα μετὰ τὸ *τσιμποκι* των, τὰ ὑψηλά των ὑποδήματα, τοὺς χιτῶνάς των ἀπὸ λευκὴν λευκὴν φανέλλαν, τὰ χρυσοκέντητα κατακόκκινα σταυρωτά των, ὀλόκληρον ὀπλοθήκην· *χατζάρι* με λαβὴν ἀδαμαντοστόλιστον, *ρίβόλβερ* καὶ πιστόλια ἐπιπρογεωμένα, ὀλόκληρον ἔκθεσιν ὀπλων στημένην εἰς τὴν μέσση των. Τέλος πάντων ἐζωγράφησα καὶ τοὺς τέσσαρας ὑπουργοὺς, τὸν γραμματέα τοῦ ἡγεμόνος, τὸν μητροπολίτην Ἰακρίωνα, τὸν ἀρχιμουσικὸν τῆς πρωτεύουσῃς Σχοῦλτς Γερμανον μετ' ἑνάκιαν ἄν περούγια τῆς φώκης, ὅστις διέφθειρε τὴν ἡχὴν τοῦ Μαυροβουνίου διδάξας αὐτὴν νὰ ἐπαναλαβῆν τοὺς χοροὺς τοῦ Στράους καὶ τὴν Ἀγγῶ. . . Ἀπ' οὗ λοιπὸν οὕτω πως ἐξήντησα τὸ Μαυροβούνιον ἠθέλησα νὰ φύγω. — «Ποῖός το λέει; μ' εἶπεν ὁ ἡγεμὼν, ἐννοῶ νὰ μου συμπληρώσῃς τὴν πινακοθήκην μου.

— Ἀλλὰ, Ὑψηλότητε, ἔχετε ἑκατὸν πενήντα κάπου εἰκόνας· δὲν σας λανθάνει δὲ ὅτι δὲν εἰμφορῶμεν νὰ ζωγραφίσωμεν καὶ τὰς γυναῖκας.

— Ὁ ἡγεμὼν ἐξαφθεῖς. Τὴν προσεχῆ ἐβδομάδα, θὰ ὑπάγωμεν πάλιν νὰ θερίσωμεν κερικὰ κεφάλια. Μὲ τὸ ἕνα σου τὸ χεῖρ θὰ κρατῆς τὴν χρωματοθήκην σου καὶ μετὰ τὸ ἄλλο σου τὸ ὄπλον, καὶ ἐκεῖ θὰ μου σκαρώσῃς μίαν συλλογὴν πολεμικῶν εἰκόνων, ἀντιγραφὴν ἀπὸ τὴν φύσιν.

— Μὰ, Μεγαλειότητε, ἀπεκρίθη, δὲν εἶν' εὐκόλον νὰ ἐργάζεται κανεὶς καὶ νὰ χαρεῖται γύρω του τὰ βόλια τοῦ ἐχθροῦ. . . Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν πιστεύω νὰ ξαναγείνη ἄλλοῦ ποθενά.

— Τόσον τὸ καλλίτερον· θὰ λέγουν ἴσα ἴσα ὅτι μόνος ὁ ζωγράφος τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου ἔχει τὴν μεγάλην τύχην νὰ ζωγραφίζῃ καὶ νὰ πολεμῇ συγχρόνως.

Τί τα θέλετε, ἦμην ἀπηλπισμένος, διότι ὁ ἡγεμὼν παρήγγειλε νὰ με ἐπιτηροῦν μὴ φύγω. Θέλων λοιπὸν καὶ μεθ' ἑλθὼν ἡναγκάσθη νὰ παρακολουθῆσω τὸν στρατὸν Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας εἶχα μίαν μεγάλην εἰκόνα εἰς δέκα μέρη τρυπημένην ἀπὸ σφαίρας Τουρκικῆς.

— Λαμπιά! τί φυσικὴ ὁποῦ εἶνε! πόσον καλὰ παριστάνει τὸ πρᾶγμα! ἀνεφώνησεν ἐνθους ἡ

Αὐτοῦ Ὑψηλότης, καὶ δὲν ἔχεις καὶ ἀνάγκη νὰ ζωγραφίσῃς τὰς σφαίρας.»

Ἐν διαστήματι δύο μηνῶν παρεστάθη εἰς τρεῖς μεγάλας μάχας καὶ εἰς εἰκοσιτέσσαρας συμπλοκάς, τὰς ὁποίας ἐζωγράφισα ὅλας ἀπὸ τὴν φύσιν. Ἀλλὰ κατὰ τὴν πρώτην κατατρόπωσιν τοῦ ἡγεμονικοῦ στρατοῦ εὗρηκα εὐκαιρίαν καὶ τὸ ἔστρηψα.

— Ἐπύρατε, βλέπω, καὶ τὴν στολὴν σας, εἶπον πρὸς τὸν Κύριον Κικερέζην, ὑπανεγείρων μακρὸν ἐκ λευκῆς φλανέλλας χιτῶνα κρεμάμενον ἐπὶ τοῦ τοίχου.

— Μάλιστα, ἰδοὺ καὶ τὸ ὄπλον μου καὶ τὰ πιστόλια μου. Εἰς τὸ Μαυροβούνιον εἶνε ἐπονεῖ-διστον πρᾶγμα εἰς τὸν ἄνδρα νὰ ἐξέροχεται ἀοπλος, εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ἐξήρχετο εἰς περιπατον μετὰ τῆς γυναικὸς του.

— Ἀλλ' ἡ ὥρα παρήρχετο καὶ ἐγὼ εἶχον ἐπισκεφθῆ τὸν φίλον μου ἵνα τὸν παρακαλέσω νὰ μεταβῶμεν ὁμοῦ εἰς τὴν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τελομένην πανήγυριν. Τῷ ἀνεκοίνωσα τὴν παρῆκλήσιν μου, ἥτις καὶ ἐγένετο προθύμως ἀποδεκτὴ, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν ἐξεκινήσαμεν.

[Ἐκ τῶν τοῦ V. Tissoit]

γ.

Τὸ ἐπόμενον περιέργον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐπισήμων βασιλικῶν δειπνῶν παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς καὶ ἰδίως κατὰ τὸ δωδεκάημερον τῆς Χριστοῦ γεννήσεως ἀπεσπάσαμεν ἐκ μελέτης τοῦ κ. Π. Καλλιγᾶ. Περὶ τοῦ τυπικοῦ τῆς Βυζαντινῆς Αὐλῆς, ἦν μετ' ἄλλων αὐτοῦ μελετῶν καὶ λόγων ἐξέδωκε πρό τινας ἐν ὀγκῶδει τόμῳ ἐκ τῶν καταστημάτων Ἀνδρ. Κορομηλά.

ΕΟΡΤΑΙ ΕΝ Τῇ ΒΥΖΑΝΤΙΝῇ ΑΥΛῇ

... Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς εἰκόνης προσθέτομεν ἐνταῦθα ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν ἐπισήμων βασιλικῶν δειπνῶν καὶ ἰδίως κατὰ τὸ δωδεκάημερον τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, ὅτε ἐτελοῦντο τὰ περιφανέστερα ἐν τῷ μεγάρῳ τῶν δεκαεννέα ἀκουσίτων.

Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐστίασεως πρέπει νὰ πεαυγράψωμεν, ἐξ ὧν γινώσκωμεν, τὸ μέγα ἐστιατόριον τῶν ἰθ' ἀκουσίτων. Τὸ ἐστιατόριον τοῦτο, οὗ τὸ ὕψος ἦτον ἀνάλογον πρὸς τὸ μέγεθος, ὠνομάσθη οὕτω ἐκ τῶν δεκαεννέα ἡομένων εἰς ὕψος καὶ μαλακῶν στρωμνῶν, εἰς ἃς ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ οἱ συγκεκλημένοι εἰς εὐχίαν κατέκειντο. Συνήθως οἱ Βυζαντινοὶ παρεκάθητο εἰς τὰς τραπέζας, ἀλλ' ἐξαιρετικῶς ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τούτῳ κατεκλίοντο κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἰθ' ἀκουσίτων. Κατὰ τὸ ἀνω μέρος πρὸς ἀνατολὰς ἦτον ἡ ἡμικύκλιος χρυσοῦ Τράπεζα ὡς Ἑλληνικὸν σίγμα, εἰς ἣν παρεκλίνοτο ἐν τῷ μέσῳ ὁ αὐτοκράτωρ, μετεωρότερος τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο τὸ μέρος τοῦτο *ποκοπετὴ ἢ ἀποκοπετὴ*, εἰς ἣ ἀνήρχετο διὰ τρι-

βάθμου. Ἐκατέρωθεν τῶν ἄκρων τοῦ ἡμικυκλίου τούτου παρεκλίοντο ἀνὰ ἑννέα τράπεζαι κατὰ μῆκος, εἰς ἃς παρεκλίοντο καθ' ἑν μόνον μέρος, ὥστε νὰ βλέπῃ πάντας κατὰ πρόσωπον ὁ Αὐτοκράτωρ. Εἰς ἐκάστην τράπεζαν παρεκλίοντο 12, καὶ ἀνὰ ἑξ ἑκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τοῦ βασιλέως, εἰς τύπον τῆς ἀποστολικῆς δωδεκάδος ὥστε μέχρι 228 ἡδύναντο νὰ εἶνε οἱ συγκεκλημένοι.

Αἱ προσκλήσεις ἐγίνοντο πρὸς μὲν τοὺς ἐξοχωτέρους τὴν προτερίαν, διὰ τοῦ κλήτορος, κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ κλητορολογίου καὶ κατὰ τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ ἀξίωμα ἐκάστου, πρὸς δὲ τοὺς εὐτελεστέρους αὐθημερὸν τὸ πρῶτον.

Εἰς τὴν πολυαχιδῆ ταύτην καὶ ἐξαισιαν ἐστίασιν ἤρχοντο πάντες ἐν τῇ ἀμοιόζουση στολῇ, φέροντες γλαμύδας καὶ ὑποδεδεμένοι τὰ ἀρμόζοντα πέδιλα (καμπάγια), οἱ δὲ ὑποδεέστεροι τὰ *ἀδλαζήματα*· διότι ὡς ῥηθήσεται, κατὰ τὴν ἐστίασιν ἀπετίθεντο καὶ περιεβάλλοντο πάλιν τοὺς ἐπενδυτάς.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς προσκλήσεως συνηθρίζοντο πάντες ἐπὶ τῆς παρακειμένης αἰθούσης, περιμένοντες ν' ἀνοιχθῇ ἡ διαχωρίζουσα αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐστιατορίου πορφυρᾶ αὐλαία (τὸ βῆλον). Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως συνεκαλοῦντο ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ 168, ἐκ τῶν Ἀγαρηνῶν τοῦ Πραιτωρίου 24, ἐκ τῶν φίλων Βουλγάρων 12 καὶ 12 πένητες ἀδελφοί. Ἀνασυομένης τῆς πορφυρᾶς αὐλαίας (τοῦ βῆλου), πρῶτος εἰσῆρχετο ὁ Αὐτοκράτωρ, φέρων τὸ στέμμα καὶ παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν θαλαμηπόλων. Ἀμα ἐφθάνεν εἰς τὴν ἀποκοπετὴν τράπεζαν, ὁ τῆς καταστάσεως (τελετάρχης) ἐφαπλῶν τὰς χεῖρας ἐνδοθεν τοῦ χλανιδίου, διότι γυνὴ γείρ δὲν ἄπτεται τοῦ Βασιλέως, ἐβόηθει αὐτὸν ν' ἀνέλθῃ τὸ τρίβαθμον, λέγων καθ' ἑαυτὸν βᾶθον, λατινιστῶν: *πρόσεχε, Δέσποτα, (carpta te, Domine)*.

Τότε εἰσῆγεν ὁ ἀρτικλίνης τοὺς συγκεκλημένους, πρῶτους τοὺς 12, τοὺς ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τοῦ Βασιλέως παρεκλινομένους, οἵτινες ἦσαν 2 μάγιστροι, 6 ἀνθύπατοι πατρικιοὶ στρατηγοί, 2 φίλοι Βούλγαροι, καὶ 2 ἀξιωματικοὶ ἀπὸ τῆς τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου καὶ κατωτέρω. Μετ' αὐτοὺς εἰσῆρχοντο οἱ ἀξιωματικοὶ ἅπαντες, φέροντες γλαμύδας καὶ καμπάγια, στοιχηθὸν κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ἀξιωματοῦ· εἶποντο οἱ Ἀγαρηνοὶ λευκοφόροι, ἄζωνοι, ὑποδεδεμένοι, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ λοιποί. Ἄπαντες οὗτοι εἰσῆρχοντο στοιχηθὸν, κατακειμένου ἤδη τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ μετὰ τὴν ἀφιξίν τῶν ὑπουργῶν τῆς τραπέζης καὶ τῶν αὐλητῶν (τῶν βασιλικῶν βουκαλίων). Ὁ ἀρχιερατικὸς διὰ νεύματος πρὸς τὸν *τερπνὸν ἢ κλειτὸν καστρίσιον*, ἐδείκνυε τὴν θέσιν ἐκάστου, προπορευομένου καὶ τοῦ ἀρτικλίνου, ὅστις ἐξήρθεμι δωδεκάδα προ-

σώπων ἐφ' ἐκάστης στρωμνῆς (ἀκουσίτου), μὴ ἐπιτρέπων τὴν κατάκλισιν μέχρι τῆς ἐκρωνήσεως τῶν μουσικῶν ὁργάνων (βυζαντινῶν βουκαλίων). Ἐπὶ τῆς ἐνάτης τραπέζης ἐκ δεξιῶν παρεκαλοῦντο οἱ δέκα ἐκ τῶν δώδεκα ἀπὸ Βουλγάρων φίλοι τῶν ἐνδιατριβόντων ἐν τῇ βασιλευσούσῃ· διότι οἱ δύο ἐλάμβανον θέσιν ἐπὶ τῆς ἀποκοπετῆς τραπέζης μετὰ τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐπὶ δὲ τῆς ἐνάτης ἐξ εὐωνύμων οἱ δώδεκα πένητες ἀδελφοί.

Ὅτε ἕκαστος κατελάμβανε τὴν οἰκίαν θέσιν ἀπὸ νεύματος τοῦ Αὐτοκράτορος ἤρχοντο οἱ ψάλλται ἄδοντες τὸν πρὸς αὐτὸν ὕμνον. Τοῦτο ἦτο συγχρόνως τὸ γενικὸν σημεῖον τῆς γενικῆς κατακλίσεως. Ἀλλ' ἄμα ἐφθάνεν ἡ στροφή εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν εὐχὰς ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος, ἐναλλασσομένης τῆς φωνῆς τῶν ψαλλόντων, ὅλοι ἐξανάστατο ἀποτιθέμενοι τὴν γλαμύδα.

Μετὰ τὴν ἀνευφημίαν τοῦ Αὐτοκράτορος, περιβαλλόμενοι πάλιν τὰς γλαμύδας κατεκλίοντο, προτιθέμενοι τοῦ ὠραίου ἢ κράματος. Τὸ ὠραῖον τοῦτο κράμα ἦτο κυκεῶν ἐκ κράτους χοίρου, ἐλαίου, σκορόδων καὶ κρομμύων, ἀλάντων καὶ συμπεπηγῶτος ζωμοῦ. Ἡ παράθεσις ἐγίνετο ὡς ἐφεξῆς. Ἐπὶ φορείῳ τροχοκίνητου ἐφέροντο ἅπαντα τὰ προτιθέμενα εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ἐν χρυσοῖς πιναξίν, ἐνῶ συνήθως τὰ σκευῆ ἦσαν ἀργυρᾶ, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ ἀπέστειλεν αὐτὰ εἰς τὰς 18 τραπέζας. Ἀλλὰ πρὸς ἐνδειξίν ἀνωτέρας εὐνοίας διὰ τοῦ *τερπνοῦ* ἐξαπέστειλεν ὁ Αὐτοκράτωρ ἰδιαιτέρως εἰς τὸν εὐνοούμενον μερίδα.

Ἀμα ὁ *τερπνὸς* ἐκινεῖτο φέρων τὴν ἐξαίρετον ταύτην μερίδα, ἅπαντες οἱ συγκεκλημένοι ἐξανάστατο πάλιν, ἀποτιθέμενοι τὰς γλαμύδας, κατέκειντο δὲ περιβαλλόμενοι αὐτὰς κατὰ τὴν ὑποστρωφὴν τοῦ *τερπνοῦ*.

Μετὰ τὴν πρώτην πρᾶξιν ἤρχετο τὸ λεγόμενον *θυμελικόν*, δηλ. ἐξερχόμενοι οἱ ἀρτικλίναι εἰσῆγον τοὺς ὀρχησθησμένους, τὸν δομέστικον τῶν σχολῶν, ὅστις ἦτο ὁ δημοκράτης τῶν Βενέτων, καὶ τὸν δῆμαρχον αὐτῶν μετὰ τοῦ ἰδιοῦ μέρους καὶ τοὺς τριβούνους καὶ βικαρίους, οἵτινες, εἰσερχόμενοι, ἐπνύχοντο πρῶτον τὸν Αὐτοκράτορα, ὁ δὲ δομέστικος τῇ δεξιᾷ χειρὶ ἔδιδε τὸ αὐτοσχεδίον στιχοῦργημα εἰς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος (τὸν *λιβελλάριον*). Ὁ τῆς τραπέζης παρέδιδεν αὐτὸ εἰς τὸν νιψηστιάριον· διότι, ὡς φαίνεται, δὲν ἦτο ἄξιον κρείσσονος τύχης. Οἱ τοῦ μέρους, δηλ. οἱ ἀκόλουθοι τοῦ δῆμαρχου, ἔψαλλον εἰς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, οἶον:

«Ἐν ταῖς χερσὶ σου σήμερον παραθέμενος τὸ κράτος, Θεὸς σε ἐπεκύρωσεν Αὐτοκράτορα δεσπότην κτλ κτλ.

Παρατωθέντος τοῦ ἄσματος, ὁ τῆς τραπέζης (τελετάρχης) ἔδιδε τὸ σημεῖον τῆς ὀρχήσεως, ἐκτείνων τὴν δεξιὰν καὶ τοὺς δακτύλους ἀκτινωειδῶς διαστέλλων, καὶ πάλιν βοτρυδῶν ἐπισυστέλλων, ὅτε ὁ δομέστικος καὶ λοιποὶ ὄρχουντο, περιερχόμενοι γύρωθεν τῆς τραπέζης τρίς. Οἱ ἄρ-

χοῦμενοι ἔφερον χρυσοσῆμαντα κοντομάνικα βενετα (κυκλῆ ἢ λευκᾶ), ἐν δὲ τοῖς ποσὶ τὰ ποδόφελλα καὶ ἐδάσταζον τὰ μνησείδη ἐπιστῆρα (φρυγίτ).

Μετὰ τὴν ταύτην περιστοσφὴν Ἰσταντο ἄνω τῆς τραπέζης, δηλ. ἀπικου τοῦ Αὐτοκράτορος. Οἱ κράται ἰαμβίζον εἰς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος, ὁ δὲ λαὸς ἀπεκρίνετο ἐν συναυλίᾳ. Τότε κατήρχετο ὁ τῆς τραπέζης μετὰ τοῦ ἀποκομίου, δηλ. τοῦ βαλαντίου, περιέχοντος ἀργύρια, ὁ ἐδάσταζεν ὁ ἀρτικλίνης, ἐπιδίδων αὐτὸ εἰς τὸν δομέστικον. Καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἀπηνυχαρίστουν, προσκυνοῦσαντες, δηλ. ῥιφθέντες χαμαί, ἰαμβίζοντες δὲ πάλιν, προαναφωνούντων τῶν κρατιῶν, ἀπῆρχοντο.

Τὴν ἐνάτην ἡμέραν τῶν ἀκουσίτων ἡ ὀρχησις, ἢ ῥάλλον ὁ πυρρίχιος, ἐτελεῖτο ὑπὸ τῶν Γόθων, ὁ δὲ δεῖπνος ἐκαλεῖτο Γοθικόν, ἢ Τρυγητικόν. Οἱ Γόθοι οὗτοι ἐψαλλον ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ: Τούλ, τούλ, κτλ.

Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ θυμελικόν Ἰσταντο πάντες οἱ συγκεκλημένοι ὄρθοι ἀπεκδεδυμένοι τὰς γλαμύδας, ὥστε ἀνυπομῶνως περιέμενον τὴν δευτέραν παράθεσιν, σπουδαιότεραν τῆς πρώτης, ἥτις εἶχε μόνον σκοπὸν νὰ κεντήσῃ τὴν ὄρεξιν.

Ἐπὶ τέλους κατεκλίοντο πάλιν, ἀναβαλλόμενοι τὰς γλαμύδας καὶ τὰ τροχοκίνητα φορεῖα ἐκυλινδοῦντο πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, ἤδη περιέχοντα τὰ ὄπτα καὶ ἄλλα ὄψα θερμά (τὸ ὄπτομινσον).

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διένεμεν ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ταῦτα εἰς τὰς 18 τραπέζας, διὰ δὲ τοῦ *τερπνοῦ* ἔπεμπε τὰς ἐξαίρετους μερίδας εἰς τοὺς εὐνοϊκωτέρους.

Περὶ οἴνου ὀλίγα ἀπαντῶσιν. Ὡς εἰκάζει τις ἐκ τῶν ἐν Ῥώμῃ τότε γενομένων, τρίς ὄνοχο-εἶτο οἶνος ἐν ἀρχῇ μὲν κύπριος, κατὰ τὸ ὠραῖον κράμα, ἐν τῷ μέσῳ ναυπάκτιος, καὶ ἐν τέλει μαιωτικὸς. Ὁ οἶνοχός ἐλέγετο *πιγκέρνης*, τὰ δὲ ἐκπώματα, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν, κοῦκουμάρια.

Σώζονται ἐν τούτοις τὰ λεγόμενα κατὰ τὴν οἶνοποσίαν ἐν αὐτῇ τῇ ἐστίασει τῶν ἰθ' ἀκουσίτων: «Κατὰ τὴν κερασίαν, πiónτος τοῦ βασιλέως, λέγουσιν οἱ βουκαλίοι: *Vivite, domini Imperatores, in multos annos, Deus omnipotens praestet*—». εἶτα δεχεται ὁ δεύτερος καὶ λέγει—*Ζήσατε καλὴν ζωὴν, δέσποτα,*—καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ πρῶτος—*Deus praestet*».

Παρήλλῃ καὶ ἡ δευτέρα πρᾶξις καὶ ἠοήσαν τὰ πινακία καὶ τὰ μαχαίρια Ἐπειδὴ δὲν ἦσαν ἐν χρήσει περόνια, ἐγίνετο τότε γενικὸν χειρόνιτρον, ἐν τοῖς περιφερομένοις χειρικοῖς ἐξέστοις, προπαρασκευαζομένων πάντων εἰς τὸ ἐπιθόρπιον, τὸ λεγόμενον *δουλικήν*.

Πρῶτον ὁμοῦς παρατεθῆ τὸ ἐξαισιον τοῦτο καὶ ἀ-
1. Ἐντεῦθεν ἡ θέσις Π: κέ ρ ν η ἐν Ἀττικῇ, κτήμα τουτέστιν αὐλικῶ οἶνοχόου Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορος.

ξιοθαύμαστον πλακούντιον, ὅπερ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἀκριβέστερον περιγράφει ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ γερμανοῦ Αὐτοκράτορος Ὁθωνος πρὸς Νικηφόρον Φωκᾶν, Δουϊτπράνδος, ἐπανελαμβάνετο ἡ αὐτὴ δευτερογενὴ παράστασις διὰ τῶν Πρασίνων, τὸ δευτερον *σάξιμον*, ὡς ἐλέγετο, ἀπαρράλλαντος ὡς τὸ πρῶτον.

Μετὰ τὸ δευτερον τοῦτο θυμεικὸν (*intermezzo*) ἤρχετο τέλος πάντων ἡ ὥρα καθ' ἣν ἐμελλε νὰ ἐπιδειξῆ ἡ μαγειρικὴ τῆς Βυζαντινῆς αὐλῆς τὰ ὑπερέξοχα αὐτῆς ἀριστοτεχνήματα, ὑπερβαίνοντα καὶ τὰ ἀπικία καὶ τὰ τοῦ Παζάμου.

Τὸ ὑπερμεγέθες πλακούντιον, ἡ μᾶλλον τὰ τρία πλακούντια, ἐν τρισὶ πελωρίοις χουσοῖς πίναξιν, ἦσαν τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα, ὥστε ἐκαστον αὐτῶν, ὑπὸ πορφυροῦν κάλυμμα, μετεφέρετο διὰ πολυσπᾶστου καὶ τροχαλιῶν κρεμάμενον ἐκ χρυσῶν λώρων καὶ τῆ βοήθεια μηχανικῶν (ἐγγιαστιαρίων) ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς τραπέζης.

Προθύμως ἐχαιρετᾶτο ἡ παράθεσις τιοῦτου τεραστίου νωγαλεύματος ὑπὸ τῶν συγκεκλημένων διὰ τῆς ἀποθέσεως τῆς χλαμύδος. Ἀλλὰ πολλάκις ἠναγκάζοντο ν' ἀποθέσωσιν αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην πρᾶξιν τοῦ πολυσχιδοῦς καὶ ἐξαισίου τῶν ἰθ' ἀκουσίων δειπνοῦ· διότι συχνότερον ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξαπέστειλεν ἐξαιρέτους μερίδας εἰς τοὺς εὐνοουμένους διὰ τοῦ τερπνοῦ.

Μετὰ τὴν διαμέτρησιν ὅλων τῶν βασιλικῶν φιλοτησιῶν ἐπὶ τελος ὁ Αὐτοκράτωρ ἔδιδε τὸ σημεῖον τῆς ἀποχωρήσεως, ἀποτιθέμενος τὸ μαδῆλιον ἐπὶ τῆς τραπέζης. Τότε ὅλοι ἀνίσταντο, οἱ δὲ πέντε καλλίφωνοι ἐψάλλον λατινιστί:

Bono Domino sit semper gloria.

Ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπήρχετο. Ἔξογον δὲ τοῦ παρρησιώτου ἐκεῖ θαλαμηπόλου (κουδικουλαρίου) ἦτο νὰ διευθύνῃ τὴν ἐξοδὸν τῶν συγκεκλημένων, κατὰ τάξιν καὶ βαθμὸν.

Τὰ δειπνα ταῦτα ἐξηκολούθουν ἐπὶ δώδεκα ἡμέρας. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐκαλεῖτο ὁ Πατριάρχης μετὰ τοῦ λοιποῦ Κλήρου, ποτὲ μὲν τὴν πέμπτην, ποτὲ δὲ τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, ὥστε νὰ μὴ συμπίσῃ κυριακὴν καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων. Ὁ σαφώτατος Λεῶν προσεθήκε καὶ τοῦτο κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην. Ἐν τῷ καιρῷ δουλικῶν ἤρχοντο οἱ τέσσαρες δομῆστικοὶ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν στολῇ (καμίσια καὶ φελώνια), οἵτινες ἰστάμενοι κατὰ μέσον τῶν τραπέζων, ἀλλ' ἀπέγοντες ἀλλήλων, αἶμα τῆ ἐπινεύσει καὶ εὐλογίᾳ τοῦ Πατριάρχου, ἐψάλλον τὸ ἐκ μελίσταγων χειλέων τοῦ Λέοντος σταλάξαν ἄσμα, κατὰ πᾶσαν δὲ στροφὴν ἅπαντες οἱ κατακείμενοι συνέψαλλον ἐν συναυλίᾳ (τὸ *quaresimale*).

Ο ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΓΛΑΔΣΤΩΝΟΣ

Ὁ Ἰταλὸς βουλευτὴς Πετρουκῆλις Δελαγατίνας, γνωρίσας ἐν τοῦ συνέγγυς τὸν Γλάδστωνον, γράφει περὶ αὐτοῦ τὰς ἐξῆς πεσιόρους λεπτομερείας: «Τὸν ἔξοχον πολιτικὸν Γλάδστωνον εἶδον τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1850, ὅτε ἐβόισα αὐτῷ τὴν διατριβὴν μου *Ricordi della rivoluzione di Napoli nel 1848* Προσεκαλεσε με δι' ὠραιότητας ἐπιστολῆς, συντεταγμένης Ἰταλιστί, καὶ ὑπεδέξατο εἰς τὴν βιβλιοθήκην του, ἥτις ἦτο καὶ σπουδαστήριον αὐτοῦ. Τὰ βιβλία ἦσαν οὐχὶ κατὰ μέγα ὕψος διατεταγμένα κύκλῳ τῆς αἰθούσης· ἤρκει ἐπομένως νὰ ἐκτείνῃ τὴν δεξιάν καὶ λάβῃ τὸ ποθούμενον, ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν γραμματέων του, οἵτινες τότε ἦσαν ὁ πρωτότοκος υἱὸς του, νῦν δὲ βουλευτὴς Ἐρβεστ, καὶ ὁ δευτεροτόκος Στέφανος, κληρικὸς ἐν Χαβάρδεν. Εἶπε δημοσιεύσῃ πρὸ μικροῦ καλλίστην μετάφρασιν τῆς ἱστορίας τοῦ Καρόλου Λουδοβίκου Φαρίνη ἐγνωρίζε δὲ ἀκριβῶς ὅλην τὴν λυπηρὰν τραγωδίαν τῆς ἡμετέρας ἐπαναστάσεως τοῦ 1848—1849, εἰς ἣν ὁ Παλιμερστών ἐξησφάλισε τὸ μέλλον. Σήμερον ὁ Γλάδστωνος διατρίβει ἐν *Downing Street*, ὅπου διέτριβεν ἄλλοτε Ἐρρίκος ὁ Η', κατόπιν δὲ ὁ τοῦ βασιλέως ἐκείνου βασιλεὺς, ὁ καρδινάλιος Βολσέϋ, ὁ καλλύνας αὐτὴν μᾶλλον ἢ βασιλικῶς, ἦτοι καρδινάλικῶς. Τὸ θέρος καὶ κατὰ τὰς βουλευτικὰς παύσεις διατρίβει ἐν τῇ ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ του *Hawarden Castle*, τῷ μεγίστῳ τῶν θαυμάτων τῆς κομητείας Φλίντ. Ταύτης τὰ δύο τρίτα νέμονται 13 γαιοκτῆμονες, ὧν πρῶτος ὁ Γλάδστωνος, κεκτῆμένος 6,908 πλέθρα. Ἐνταῦθα, μετὰ τὰς μελέτας του, ἀναπαύεται ἡ μᾶλλον ἀσκεῖ τὸ σῶμα ἐν μέσῳ τερπνοτάτων δασῶν κόπτων δένδρα παλαιά. Οἱ ἐν τοῖς περιχώροις ζηλωταὶ του ἐδωρήσαντο αὐτῷ περικαλλῆ πέλεκυν ἐκ χάλυθος μετὰ δρυϊνῆς λαβῆς ἀργυρηάτου. Ὁ ἐγγυὸς ναὸς ἐξωθεν φαίνεται πυρκαυστός· ἐσωθεν δὲ ἐκοσμήθη λαμπρῶς ἀναλώμασι τῆς κυρίας Γλάδστωνος· πρῶτος ἐφημέριος εἶνε ὁ ἐλλόγιμος τοῦ πρωθυπουργοῦ υἱὸς Στέφανος, ὃν ἐπισκέπτεται ὁ πατήρ, ἵνα ἀναπαυθῆ ἀπὸ τῶν κόπων. Ἐκ τῶν δύο φρουρίων τὸ μὲν εἶνε παλαιότερον τῆς νορμανδικῆς κατακτήσεως καὶ ἀκατοίκητον· τοῦ νέου δὲ ἡ κατασκευὴ ἔχει πολὺ τὸ ῥωμαντικόν· γέμει δὲ τοῦτο βιβλίων, ἅτινα ὅσον πληθύνονται, τοσοῦτον ἐλαττοῦσι τὴν εὐμάρειαν τῆς κυρίας Γλάδστωνος Ὁ πρωθυπουργὸς δὲν ἔχει μανίαν νὰ ἀγοράζῃ βιβλία παλαιά, πολύτιμα, δυσεύρετα· συλλέγει μόνον ὅσα δύναται καὶ ὀφείλει νὰ διεξέλθῃ, ἵνα πληθύνῃ τὰς πολλὰς γνώσεις του. Πιστὴν φύλακα καὶ διανοητικὴν συνεργὸν ἔχει τὴν πολυμαθῆ καὶ φιλεὺσπλαγγχον σύμβιον, ἰδρύσαντα ἰδίῳ ἀναλώμασιν ὄργανοτροφεῖον, ἐν ᾧ πολλάκις τῆς ἡμέρας εὐλογεῖται τὸ ὄνομά της. Ἡ κό-

ρη Αἰμιλία εἶνε προβεβηκυῖα καὶ ἀγαμος, ὡς ἡ πριγκίπισσα Βεατρίκη· ἀκολουθεῖ τὸν πατέρα, ὁσάκις μένει κατ' οἶκον ἢ μήτηρ, ἢ τὸν διασκεδάσει παίζουσα κλειδοκώμβalon ἢ ἀναγινώσκουσα συγγράμματα ἐμβριθοῦς ἢ ἐλαφρᾶς φιλολογίας. Ἐν τῷ οἴῳ τούτῳ τῆς ἀφθονίας, τῆς τιμῆς καὶ τῆς δόξης ἐπικρατεῖ ἀπίστευτος ἀπλότης βίου καὶ τρόπων. Ἀπαράμιλλον ἔχει ὁ Γλάδστωνος νηφαλιότητα· τρώγει καὶ πίνει ὀλίγιστον, ποιεῖται δὲ μόνον συχνὴν χρῆσιν τετοῦ ἄνευ γάλακτος, ὅπως ἀποκαταστήσῃ τὰς δυνάμεις καὶ τὴν δραστηριότητα τοῦ ἀπνηδνηκός ἐγκεφάλου. Κοιμάται ὀλίγας ὥρας τῆς πρώτης ἐσπέρας, μετὰ τὸ ἀριστον, ὁσάκις δὲν πορεύεται εἰς τὴν Βουλὴν· δύο ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἐξανίσταται καὶ ἐργάζεται, ἀπ' οὗ πῆρ, ὡς ὁ Βαλζάκ καὶ ὁ Δίκενς, δυνατὸν καφεῖ ἄνευ γάλακτος καὶ μετ' ὀλίγης σακχαρώς. Φορεῖ ἐνδύματα ἀπλούστατα καὶ θερμά, ὑποδήματα δὲ ὅμοια τοῖς τοῦ προέδρου ἐκείνου τῆς γαλλικῆς Βουλῆς Δουπὲν, τοῦ διαπρέφαντος ἐπὶ δολερᾷ δειλίᾳ τῆ νυκτὶ καὶ τῇ ἐπαύριον μετὰ τὸ πραξικόπημα τῆς 2 Δεκεμβρίου. Ἐν τῇ ἐργασίᾳ οὐδένα ἔχει ἴσον ἢ ὑπέροχον καθ' ἑκάστην πρωίαν βλέπει ἐνώπιόν του χιλιάδας γραμμάτων, διακοινώσεων, διατριβῶν καὶ χειρογράφων. Πρὸ τεσσάρων ἐτῶν, βουλευθεὶς νὰ καταβιβάσῃ τὸν Βήκονσφλδ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, ἀπήγγειλεν ἐν μιᾷ ἐβδόμῳ ἐβδόμηκοντα λόγους, ἕκαστον ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ὥρας, ἐπὶ διαφόρων θεμάτων καὶ μετὰ διαφόρου ὕφους κατὰ τὸ ἀκροατήριον. Τεράστιος εἶνε καὶ ἡ ἀλλογραφία του, εἰς ἣν ἀσχολοῦνται τρεῖς γραμματεῖς, ἔχοντες λελιθογραφημένας καὶ τὰς ὑπογραφὰς του. Πάντα ἀναγινώσκει, πάντα ἐξετάζει, εἰς πάντα ἀποκρίνεται, τρωῶν ἑαυτῷ τὰ ἀπόρρητα καὶ διεξάγων αὐτὸς μυστικὰς ὑποθέσεις ἄνευ γραμματέως. Πρὶν ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου, ἀνεγίνωσκεν αὐτὸς καὶ ἔγραφε τὴν ἀνταπόκρισιν, βοηθούμενος ὑπὸ τῶς ἰδίων τέκνων Ἐρβεστ καὶ Αἰμιλίας. Ἀλλὰ καὶ πρωθυπουργὸς ὧν γράφει πλεῖστα καὶ συχνότατα. Ἐν τῷ κοινοβουλίῳ οὐδέποτε κἄθηται ἀργὸς ἐπὶ τοῦ ὑπουργικοῦ ἐδωλίου· γράφει γράμματα ἐπὶ τῶν γονάτων ἀδιαλείπτως, τὸ αὐτὸ δὲ ποιεῖ ἀπνηδνηκῶς ἐκ τῶν ἡμερησίων κόπων, ὅτε οἱ πλεῖστοι τῶν θνητῶν καθεύδουσι καὶ ἀναπαύονται. Πέρυσιν ἐν ὥρᾳ βαθείας νυκτός ἔγραψεν ἐπιστολάς, ἐν ᾗ ἠνωχλεῖτο ὑπὸ τῶν Ἰρλανδῶν ὁ πρόεδρος ἐσήμανε τὸν κώθωνα ἵνα γίνῃ ψηφοφορία· ὁ Γλάδστωνος κατεπῆδησεν ὡς ζωπὸς νεανίας, προσῆλθεν εἰς τὰς κάλπας πρὶν συνωστισθῶσιν οἱ βουλευταὶ, καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ὅταν ἡ ψηφοφορία γίνηται κατὰ τμήματα, ὅταν πλειονότης καὶ μειονότης χωρίζονται, ὅπως ἀριθμηθῶσιν εὐκολώτερον (ὅπερ διαρκεῖ 10 ἢ 12 λεπτά) κατέρχεται πρὸς τοὺς βουλευτάς, ἵνα ὀφθῇ ὑπόψιν ἐπιπέδων, καὶ πάλιν ἀνα-

φαίνει καὶ ἀσχολεῖται εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν του. Τοῦτο εἶνε σημεῖον, ὅτι πρόκειται περὶ σπουδαιοτάτων, διότι ἄλλως οὐδὲ ὀλίγα λεπτά θὰ κατηνάλισκε μάτην. Μηδεὶς νομίσῃ, ὅτι προσφέρεται ἀποτόμως τοῖς προσερχομένοις καὶ ἐνοχλοῦσιν αὐτὸν δι' ἀλλεπαλλήλων ἐρωτήσεων. Φύσει πρᾶος, μειλίχιος καὶ εὐγενὴς εἶνε πρὸς πάντας καὶ δὴ καὶ πρὸς τοὺς Ἰρλανδοῦς. Κατατίθησι τὸν κάλαμον, ἀκροᾶται, ἀποκρίνεται· ἀναλαμβάνει δὲ τὸν κάλαμον ἵνα δείξῃ ὅτι ὁ ἐπερωτήσας ἀπολύεται. Καὶ οὕτω δὲ ἀσχολούμενος, προσέχει εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἐκάστοτε ἀγορευόντος. Ὅταν ὁ ῥήτωρ διαστρέφῃ τὴν ἀλήθειαν γεγονότων προσφάτων ἢ παλαιότερων ἢ τοὺς λόγους ὑπουργῶν καὶ κυβερνήσεως, ὁ τέως ἡπιώτατος Γλάδστωνος διακόπτει τὴν γραφὴν, θυμοῦται, κεραινοῖ διὰ τῶν δυμάτων τὸν ἀντίπαλον, δὲν ἀνίσταται ὅμως τῆς ἔδρας, οὐδὲ λαλεῖ, ἀλλ' ἀνανεύει τὴν κεφαλὴν, πάλιν δὲ ἡσυχος ἀναλαμβάνει τὴν διακοπεῖσαν ἐργασίαν. Ὁ νοῦς τοῦ Γλάδστωνος ὁμοιάζει πρὸς τηλεφῶνον. Ὅσον ἐμβριθὸς καὶ ἀν' ἀναλόγηται πρὸς μίαν τινὰ συνοικίαν τῆς πόλεως, αἶμα δοθέντος τοῦ σημείου, στρέφει τὴν διάνοιαν ἄλλοσε, ἀποκρινόμενος μετ' ἀγγινοίας καὶ πραότητος πρὸς ὅν τινα ἀν τὸν καλέσῃ».

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Χωρικός τις πνέει τὰ λούστια. Ὁ υἱὸς του τρέχει νὰ φωνάξῃ τὸν ἱερέα, ὅστις κατοικεῖ δύο ὥρας μακρὰν ἀπὸ τὸ χωρίον των.

Ὁ ἱερεὺς, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν ἡσυχίαν του, λέγει πρὸς τὸν υἱόν:

— Τώρα πλέον τί νάλλω νὰ κάμω. Θὰ ἔχῃ πεθάνει.

— Ἀμ' δὲν πέθανε καὶ μὴ σὲ νοιάζει, παπᾶ μου· ὁ γείτονας μας ὁ Γιάννης μούπε, πῶς θὰ τοῦ κρατήσῃ συντροφιά ὅσο νὰ πᾶς.

* *

Ὁ πολυγράφος ἀλλὰ τόσον καὶ ἀνούσιος συγγραφεὺς *Α ἐζήτει ἐπιμόνως παρὰ τοῦ συναδέλφου του *Ρ νὰ τῷ χαρίσῃ ἀπὸ ἑν ἀντίτυπον τῶν συγγραμμάτων του, ὅπερ ὅμως οὗτος ἤρνετο οὐχ ἦστον ἐπιμόνως.

— Μὰ δὲν σοῦ ζητῶ δὰ καὶ μεγάλο πρᾶγμα, εἶπε τέλος ὁ *Α.

— Ὅχι, φίλε μου, δὲν εἶνε δι' αὐτό· ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ μοῦ δώσῃς εἰς ἀνταλλαγὴν τὰ ἰδικά σου.

* *

Νέος ἱατρός. ὁ * Μ ἐκάθητο παρὰ τῆ κλίνης νεκρᾶς ἀσθενοῦς καὶ ἤκουε μετ' ὑπομονῆς τὴν μακρὰν ἱστορίαν τοῦ πάθους.

— Ἡ ἀσθενεία σας, δεσποινίς, λέγει μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας ὁ ἱατρός, δὲν εἶνε κυρίως ἀσθενεία. Εἶνε μία ἀλιαθεσία. Ἡ δυσχερὴς κατὰστασις τοῦ σώματος, ἥτις θὰ περῆλθῃ εἰς ἀν ὑπανδρευθῆτε.

Μετὰ βραχείαν σιγὴν ἀπαντᾷ ἡ νεανίς ἐυθρι-
ώσα :

— Μάλιστα, μάλιστα, ἔχετε δίκαιον· θ' ἀκο-
λουθῆσω τὴν συμβουλὴν σας. Καὶ νὰ σας εἰπῶ
τὴν γνώμην μου; πάρτετέ με σέτι.

— Τί λέγετε, δεσποινίς; ἀπήντησεν ὁ ἱατρός·
καὶ δὲν γνωρίζετε ὅτι ἡμεῖς οἱ ἱατροὶ γράφομεν
μόνον τὰ ἱατρικά, ἀλλὰ δὲν τὰ πέρομεν καὶ οἱ
ἴδιοι.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἄπληστος κατ' ἀνάγκην εἶνε πάντοτε ἀχά-
ριστος. Ὁ προσέχων πάντοτε νὰ λάβῃ λησμονεῖ
πάντα ὅσα ἔλαβε.

Παρατηρήσατε ποτὲ κύνά καταβροχθίζοντα
χανθὸν τὰ τεμάχια τοῦ ἄτου ἢ κρέατος, ἅτινα
τῷ ρίπτει ὁ κύριός του; Κυταπίνει πᾶν ριπτόμε-
νον αὐτῷ χωρὶς νὰ τὸ μασήτῃ, καὶ ἐν τῷ ἅλα ἀ-
νοίγει πάλιν τὸ στόμα ἵνα ἀρπάξῃ νέον τεμάχιον.
Αὐτὸ τοῦτο πάσχομεν καὶ ἡμεῖς. Πᾶν ὅ τι μᾶς
παρέχει ἡ εὐνοία τῆς τύχης, τὸ καταβροχθίζο-
μεν χωρὶς νὰ τὸ ἀπολαύσωμεν, καὶ ἀμέσως μετ'
ἀσχαλλούσης ἀνυπομονησικῆς ἄλλο δὲν σκεπτό-
μεθα ἢ νὰ ἀρπάξωμεν νέον τι πάλιν δῶρημα αὐ-
τῆς.

Ἡ πολλὴ συζήτησις διώκει τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ νὰ μὴ ἐμποδίξῃ τις τὸ κακὸν καίτοι δυ-
νάμενος, εἶνε ὡς νὰ τὸ δικaprάτῃ ὁ ἴδιος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Περὶ τῶν μελῶν τοῦ ἀγγλικοῦ ὑπουργείου ἐ-
ρριζώμεθα τὰς ἐξῆς πληροφορίας· Ἐκ τῶν 14
ὑπουργῶν ἐπτὰ ἔχουσιν ἑδρας ἐν τῇ Βουλῇ τῶν
Λόρδων καὶ ἐπτὰ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων.
Οἱ γηραιότεροι εἶνε οἱ Γλάστων καὶ ὁ λόρδος
Καγκελάριος Σέλβουρ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἄγει τὸ
ἐβδομηκοστὸν τρίτον, ὁ δὲ δεύτερος τὸ ἐβδωμη-
κοστὸν πρῶτον ἔτος τῆς ἡλικίας, νεώτατος δὲ
πάντων ὁ Δίλκε, μόλις τεσσαρακοντούτης. Ὁ
πρωθυπουργὸς καὶ 8½ ὑπουργοὶ λαμβάνουσιν ἀνά
125,000 φράγκα κατ' ἔτος, ἕτεροι δὲ πέντε ἀνά
50,000. Παχυμισθότατος εἶνε ὁ Σπένσερ, λαμ-

βάνων ὡς λόρδος τοποτηρητῆς τῆς Ἰρλανδίας
500.000 φράγκα κατ' ἔτος καὶ ἐξέως 50 χιλι-
ἄρας ὡς πρῶτος τοῦ ἑκτετέρου τοῦ βουλίου τῆς
ἀνάπτης. Οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ κοινοβουλευτικοὶ γαμ-
ματεῖς τῶν ὑπουργῶν λαμβάνουσιν ἀνά 37½-
50 χιλιάδας φράγκων. Ἀμίσθους θέσεις κατέχου-
σιν ὁ υἱὸς τοῦ Γλάστωνος Ἐρβέρτος, νεώτατος
λόρδος τοῦ θησαυροφυλακίου, καὶ ὁ γενικὸς ἐπι-
μελητῆς Βόλβερτων. Ὁ Γ. εἰσαγγελεὺς Ζέμς λαμ-
βάνει 175,000 φράγκα κατ' ἔτος. Ἐκ τῶν ὑ-
πουργῶν τὴν σπουδαιότητα ἀκίνητον περιου-
σίαν ἔχει ὁ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν λόρδος Δέβους, εἰσ-
πράττων κατ' ἔτος 4,250,000 φράγκα ἐξ 60,
000 στρεμμάτων. Μετ' αὐτὸν ἔρχονται ὁ Σπέν-
σερ ἔχων πρόσοδον 1,050,000 φράγκων ἐξ 24,
000 στρεμμάτων, ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἰνδικῆς Κίμ-
βερλαϊ ἔχων πρόσοδον 625,000 φράγκων ἐξ 11,
000 στρεμμάτων καὶ ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐσωτερι-
κῶν λόρδος Ροζεβερῆς ἔχων πρόσοδον 600,000
φράγκων ἐξ 23,000 στρεμμάτων. Ὁ Γλάστων
εἰσπράττει ἐκ δισχιλίων στρεμμάτων περὶ τὰ
125,000 φράγκων.

Κατὰ τὰς ἀγγλικὰς ἐφημερίδας τὸ μέγα ἀ-
τροκίνητον «Βικτωρία» κατέπλευσεν εἰς Λονδί-
νον πρὸ δύο μηνῶν, κομίζον ἐκ Βαστώνης τῆς Ἀ-
μερικῆς 746 βάραι. Ἡ φόρτωσις αὐτῆ ἦτο ἡ με-
γίστη τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἀποσταλείσων ὁ πλοῦς
διήρκεσεν ὀλίγας ἡμέρας· τὰ δὲ ζῶα ἔμειναν ἀ-
παντὰ ἀβλαβῆ. Τὰ μέσα τῆς διαμετακομίσεως
ἐτελειώθησαν ἐν τῷ νέῳ κόσμῳ ἐπὶ τοσοῦτον,
ὥστε οἱ Ἀμερικανοὶ θὰ θιαμαβεύσωσι κατὰ τῶν
Εὐρωπαίων καὶ ἐν τούτῳ τῷ εἶδει τοῦ διαγω-
νισμοῦ.

Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ.

ΣΥΜΒΟΛΑΙ

Σὲ καθ' ἔργον καὶ δουλειά σου
Ποῦ θελᾷ καταπιαστῆς,
Μὴ ποτε ἀρχινᾷς με βιά σου,
Πρὶν τὸ τέλος στοχαστῆς.

Ὅλοι εὐκόλο θαρροῦμε
Κάθε εἶδος ἔς τὴν ἀρχή,
Μόνε ὑστερα ἀπαντοῦμε
Δυσκολίας ταραχή.

Κι' ἂν κατόπιν μετανοιώσῃς,
Τότε πλεῖν τί σ' ὠφελεῖ;
Τῆ ζυμιά σου θελᾷ νοιώσῃς,
Μ' ἀδιαφόρη χολή.

(Βηλαρῶς).